DEN *danske* STJERNE

Februar 1984
Årgang 133
Nummer 2

DEN danske STJERNE

Februar 1984
Årgang 133
Nummer 2

Organ
for Jesu Christi Kirke af
Sidste Dages Hellige

INDHOLD

BØRNESTJERNEN

På omslaget: Et samtidigt billede af Mansion House i Nauvoo, Illinois, der blev bygget af Joseph Smith som et gæstehus for besøgende til byen. Akvarel af Al Rounds.

Abonnement:

12 numre Dkr. 54,— (inkl. moms og porto)
Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
United States and Canada: $ 10.00 (surface mail).

Printed in the Federal Republic of Germany

PB MA 0427 DA

PRISEN FOR FRED

Præsident Marion G. Romney
Første rådgiver i Det øverste Præsidentskab

Dette budskab er taget fra en tidligere tale af præsident Romney og gengives her med hans godkendelse.

Dette budskab der er taget fra en tidligere afholdt tale af præsident Romney, er trykt efter hans retningslinier.

Jeg har valgt at tale om fredens pris, fordi verden bekymrer sig uendelig meget om fred — og fordi det er så tydeligt at vi ikke er i stand til at opnå fred. I vor søgen efter fred synes det, bedrøveligt nok, at være så rammende som Paulus har sagt det, at vi „vil lære uden nogen sinde at nå til erkendelse af sandheden" [2 Tim. 3:7]. Det ser også ud som om vi, som Esajas sagde det, har det som i „et natligt drømmesyn . . . når den sultende drømmer, at han spiser, men vågner og føler sig tom" [Es. 29:7, 8].

Da jeg var i militæret under den 1. verdenskrig fik vi at vide at vi kæmpede for at sikre demokratiet, vi udkæmpede en krig som skulle gøre en ende på alle krige. Da min ældste søn var i militæret under den 2. verdenskrig fik han at vide at han kæmpede for frihedens sag. Og den samme forklaring har vi hørt i de sidste mange årtier.

Hvordan kan det være at det i den grad er mislykkedes vores generation

at opnå fred, når folk er så højt uddannede? Det eneste svar jeg har dertil er at de ikke har været villige til at betale prisen for den. Jeg har nu til hensigt at forklare hvad prisen er.

Fred er blevet defineret meget forskelligt, men måske skulle vi betragte fred som „harmoni med sig selv, sin Gud og medmennesker". Denne definition omfatter alt hvad der står i ordbøgerne om dette.

Det modsatte af fred og harmoni karakteriseres ved konflikter, strid, kværulanteri, ufred og krig, siger de der skriver ordbøger.

Lad os se på disse to beskrivelser af fred og dens modsætning i lyset af skrifterne. Lad mig dog først bemærke at jeg taler min sag udfra skrifterne, fordi jeg tror at de indeholder Guds åbenbarede ord, og at Gud som ved alt taler sandhed i den yderste konsekvens. Og nu til skrifterne:

„Og kødets gerninger," siger apostlen Paulus, omfatter utugt, „løsagtighed . . . afgudsdyrkelse . . . fjendskab, kiv . . . hidsighed, egennytte . . . misundelse, drukkenskab, svir og deslige" [Gal. 5:19-21]. Læg mærke til hvor nært forbundet kødets gerninger er med konflikter, strid, fjendskab, splittelse og krig — det modsatte af fred og harmoni.

„Men Åndens frugt," fortsætter Paulus, „er kærlighed, glæde, fred, langmodighed, mildhed, godhed, trofasthed, sagtmodighed, afholdenhed" [Gal. 5:22-23], de sande elementer i den fred vi søger.

Er det ikke tydeligt at det vi skal gøre for at få fred er at søge at opnå Åndens frugter, ifølge disse beskrivelser? Eller for at sige det på en anden måde, eftersom djævelen er „faderen til splid og

„Skal vi have fred kræver det at vi afviser Satans indflydelse."

uenighed", er modsætningen fred og fredens pris sejren over Satan, [3 Ne. 11:29].

Jeg ved at der findes mennesker i denne verden som benægter Satans personlige eksistens. Dette er en fejlagtig antagelse og noget som faderen til al løgn selv er mester for, men det er der ikke noget nyt i. De antikristne har på Satans befaling benægtet hans eksistens lige fra fordums tid. Men kendsgerningen er at djævelen er en åndelig person, ligesom Jesus og I og jeg var før vi blev født. I åndeverdenen var han en person der havde store evner. Esajas kalder ham Morgenrødens søn. „Nej, at du faldt fra Himmelen, du strålende morgenstjerne," jamrer han [Es. 14:12].

Alligevel afviste Satan Faderens plan om at frelse den menneskelige race og forsøgte at få sin egen plan igennem i stedet for. Da dette ikke lykkedes blev han, sammen med en trediedel af Himmelens hærskare, „nedstyrtet og han blev . . . djævelen, al løgnens fader, for at bedrage og forblinde menneskene og føre dem fangne efter sin vilje", dvs. dem, der „ikke vil lytte til min [Faderens] røst" [Moses 4:3-4].

En af dem der lod sig bedrage af Satan hed Korihor og han blev stum fordi han gentagne gange nægtede at Gud eksisterede og han „rakte hånden frem og skrev . . . jeg ved, jeg er stum, thi jeg kan ikke tale; og jeg ved, at intet uden Guds kraft kan bibringe mig det, og jeg vidste også, at der var en Gud til.

Men djævelen har bedraget mig; thi han viste sig for mig i en engels skikkelse og sagde til mig: Gå og bring dette

Maleri af Carl Bloch

folk tilbage, thi de er alle faret vild efter en ukendt Gud. Og han sagde til mig: Der er ingen Gud; ja, han lærte mig, hvad jeg skulle sige. Og jeg har lært folket hans ord, og jeg lærte dem disse, fordi de var behagelige for det kødelige sind; og jeg lærte dem, til jeg havde stor fremgang, ja, så stor, at jeg virkelig troede, de var sande; og af denne grund modstod jeg sandheden, til jeg bragte denne store forbandelse over mig'". [Alma 30:52-53].

Ser I, Korihor vidste at der var en satan og en gud selv om han benægtede deres eksistens. I vore dage er der mange der er lige som Korihor og de er en opfyldelse af de forudsigelser Nephi gjorde da han talte om vore dage og sagde:

„Den dag skal han [djævelen] rase i menneskehjerterne og opirre dem til vrede imod det, der er godt.

Og andre vil han berolige og neddysse i vellystig sikkerhed, så at de vil sige: alt er vel i Zion, ja, Zion trives, alt er vel; og således bedrager djævelen deres sjæle og leder dem omhyggeligt ned til helvede.

Og se, andre drager han bort ved smiger og fortæller dem, at der ikke findes noget helvede, og han siger til dem: jeg er ingen djævel, thi der findes ingen

— og således hvisker han dem i øret, indtil han har fanget dem i sine grufulde lænker, hvorfra man ikke kan undslippe." [2 Ne. 28:20-22].

Vi må sørge for at være helt sikre på dette: Hvis der ikke er nogen djævel, så er der heller ikke nogen Gud. Men der er en Gud og der er en djævel, og skal vi have fred kræver det at vi afviser Satans indflydelse. Der hvor han er vil der aldrig kunne blive fred. Desuden er det umuligt at leve i fredelig sameksistens med ham. Vi vil aldrig kunne få ham til at samarbejde for at bevare fred og harmoni. Det eneste han arbejder for er kødets gerning.

„Det, der overtaler mennesket til at gøre ondt og til ikke at tro på Kristus, til at fornægte ham og ikke tjene Gud, kommer fra djævelen; thi på denne måde virker djævelen; han tilskynder ingen til at gøre godt, nej, ikke én, ej heller gør hans engle, ej heller gør de, som underkaster sig ham." [Moro. 7:17].

Satans indflydelse er nødt til fuldstændig at overvindes før der kan etableres fred. Ikke engang i Himmelen herskede der fred med ham da han først havde gjort oprør. I åndeverdenen kunne Faderen og Sønnen ikke på noget grundlag komme til at samarbejde med ham. Han måtte kastes ud — der kunne ikke indgås noget kompromis.

„Jesus sagde: ‚Ingen kan tjene to Herrer; han vil jo enten hade den ene og elske den anden eller holde sig til den ene og ringeagte den anden. I kan ikke tjene både Gud og mammon.'" [Matt. 6:24].

For alle mennesker er livet på jorden en prøvetid hvor vi udsættes for to store kræfter der trækker i hver sin retning. På den ene side Kristi magt og hans retfærdighed. På den anden side Satan og hans tilhængere. Menneskene er nødt til at beslutte sig til om de vil rejse gennem livet sammen med den ene eller den anden, ifølge den handlefrihed som Gud har givet dem lov til selv at udøve. Belønningen for at følge den ene er Åndens frugt — fred. Belønningen for at følge den anden er kødets gerning — det modsatte af fred.

Satan har med usvækket styrke i 6000 år raset for at tiltrække sig menneskenes sjæle. De udbredte udskejelser, stridigheder, blodsudgydelser, lidelser og sår, samt den afgudsdyrkelse som jordens indbyggere har lidt under gennem århundreder bærer deres vidnesyrd om den kendsgerning at Satan altid har benyttet sig af en magtfuld indflydelse.

Men selv om det i reglen har været således at kødets gerninger har floreret, så har der i det mindste i 2 perioder hersket fred, og der vil komme endnu en periode.

Efter at Jesus havde virket blandt nephiterne, afskaffede de kødets gerninger og søgte i stedet Åndens frugt. Om dette sagde de: „Jesu disciple havde grundlagt en Kristi kirke . . . og så mange, som kom til dem og oprigtigt angrede deres synder, blev døbt i Jesu navn; og de modtog også Helligånden. Og i det seks og tredivte år blev alle mennesker . . . omvendt til Herren." Som følge deraf „fandtes ingen strid i landet, fordi Guds kærlighed boede i folkets hjerte. Og der var ingen misundelse, strid eller oprør, horeri, løgn eller mord og heller ikke vellyst . . . men de var alle ét, Kristi børn og arvinger til Guds rige . . . og alle handlede retskaffent med hinanden . . ." hedder det i optegnelsen, „der kunne i sandhed ikke findes noget lykkeligere folk blandt alle de folk, der var

blevet skabt ved Guds hånd." [Se 4 Ne. 1-2, 15-16].

Disse tilstande herskede blandt folket i næsten 2 århundreder. Men så afveg nephiterne fra Jesu Kristi evangelium og vendte sig til kødets gerninger, og „nogle blandt dem [begyndte] at blive hovmodige . . . og de begyndte at dele sig i klasser og selv at bygge sig kirker for vindings skyld, og de begyndte at fornægte Kristi sande kirke". Der var også iblandt dem „kirker, som foregav at kende Kristus, og dog fornægtede de størstedelen af hans evangelium", — helt karakteristisk for vore dage. Det viste sig at disse kirker „tog stærkt til som følge af ugudelighed og Satans magt, som havde fået tag i deres hjerter" [4 Ne. 24-28]. Ved således at holde sig til Satan lykkedes det disse nephiter fuldstændig at tilintetgøre deres land i en borgerkrig, selv om de ved at være strengt lydige overfor Kristi evangelium havde nydt fuldstændig fred i næsten 200 år.

Der var et andet folk som opnåede fred og det var Enoks folk der levede før syndfloden. De opnåede fred på samme måde som nephiterne og de havde den samme glæde og lykke. Men de overgav sig ikke bagefter til Satan og kødets gerninger, således som nephiterne. Tværtimod, de fortsatte med at være retfærdige og „Herren kom og boede hos dem" og han kaldte dem „sit folk Zion, fordi de var af ét hjerte og ét sind og levede i retfærdighed". Og de „byggede en by, som blev kaldt hellighedens stad, ja Zion", og den blev „efter en tids forløb optaget til Himmelen", hvor den befinder sig nu. [Moses 7:16-21].

Blandt alle Adams og Evas efterkommere er disse mennesker der tilhørte Enoks folk de eneste som, så vidt jeg ved, har opnået varig og fuldkommen fred.

Og således som det var blandt nephiterne og Enoks folk, således vil det altid være — den eneste måde hvorpå vi kan få fred er at betale prisen — Satan må fordrives og Jesu Kristi evangelium efterleves. Gud har i sin uendelige omsorg for sine børns velbefindende skildret denne vej til fred allerede fra verdens begyndelse, og det samme har han gjort pany i enhver uddeling lige siden. Han har lige så konsekvent givet sine advarsler om hvilke ulykker der kommer af at forlade denne kurs. Hvis et enkelt menneske som følger Satan, udelukkende udøver kødets gerninger, så er han i kamp med sig selv. Hvis to mennesker følger Satan, så er de hver især i kamp med sig selv og i strid med hinanden. Hvis mange mennesker følger Satan, så vil et helt samfund fyldes med stress og strid. Hvis regenterne i forskellige lande følger Satan så vil striden blive verdensomspændende, for det er som profeten Esajas sagde: „De gudløse er som det oprørte hav, der ikke kan komme til ro, hvis bølger opskyller mudder og dynd. De gudløse har ingen fred, siger min Gud." [Es. 57:20-21].

Og således som kødets gerninger virker over hele verden, på samme måde virker evangeliets fred. Hvis man efterlever evangeliet har man fred med sig selv. Hvis to mænd efterlever det, vil de hver især have fred med sig selv og fred med hinanden. Hvis borgerne efterlever det, så vil der være fred i hele landet. Hvis der er tilstrækkelig mange lande, som nyder Åndens frugter til at lede i verden, da — og først da — vil vi ikke længere kunne høre krigstrommer

eller se kampflagene blafre på menneskenes regeringsbygninger i verden.

Der findes mennesker som forsøger at tjene Herren uden at fornærme djævelen. De får mange sandhedssøgere til i tankerne at rejse det spørgsmål om der dog ikke findes en neutral måde at sikre og bevare freden på. Ligger valget nødvendigvis mellem fred på den ene side [ved at føje sig efter Jesu Kristi evangelium] og stridigheder og krig på den anden side?

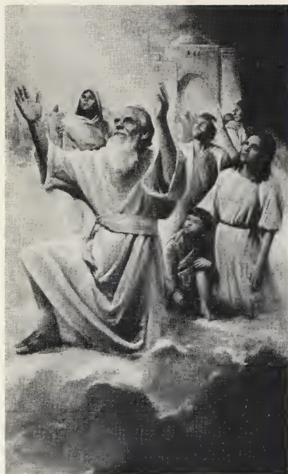
Som svar på dette spørgsmål mener jeg med sikkerhed at kunne sige at dersom der findes en neutral måde, så er den endnu ikke opdaget — og ligeledes at trods denne kendsgerning, så har bestræbelserne på at finde den været lang og skadelig. Menneskene har forsøgt dette på mange måder, men de har på grund af uvidenhed ikke tænkt over at betale den pris freden koster, eller også har de ignoreret den. Der var f.eks. fredskonferencerne i Haag i 1899 og 1907, folkeforbundet efter 1. verdenskrig samt utallige andre forbund, alliancer og videnskabelige afhandlinger i én uendelighed, og ingen af dem lykkedes det for.

Somme tider nærer vi et stort og velment håb, et helt desperat håb til menneskets visdom og gerninger. Jeg husker at lige før den 1. verdenskrig brød ud i august 1914 kom dr. David Starr Jordan, som dengang var Stanford universitetets ærværdige præsident og samtidig en dygtig fortaler for freden, med en udtalelse om at de tilstande der herskede i verden gjorde det umuligt at starte endnu en verdenskrig, og at der aldrig nogen sinde kunne eller ville blive en ny verdenskrig, fordi verden ikke længere ville involvere sig i sådanne grusomheder.

En nu afdød apostel [1862-1933], ældste James E. Talmage, som hørte David Jordans udtalelse sagde: „Han påviste at forretningslivets interesser stod i så nær forbindelse med hinanden at dersom et land i ubesindighed ville erklære et andet land krig, så ville bankverdenen gå imod en sådan krigserklæring fordi de havde for meget at tabe, og at dersom bankerne ikke blev hørt så ville folket rejse sig og sige: ‚Vi vil ikke have krig.' . . . Derpå kom han med endnu en lang række strålende kendsgerninger hvorved han påviste den omtrentlige pris på krigsførelse i sin tid, og beviste til sin egen tilfredsstillelse at verden ikke var rig nok til at føre en så stor krig mere end nogle ganske få måneder. Da han var færdig med sin tale sagde [ældste Talmage] til ham: ‚Jeg ville ønske at jeg kunne tro Dem, doktor.' ‚Tror De ikke på mig?' ‚Nej, jeg gør ikke.' ‚Men hvorfor ikke?' ‚Fordi De har udeladt nogle af de vigtigste kendsgerninger ved Deres problem.' ‚Og hvad er det for kendsgerninger?' ‚Profeternes ord. I en sag der angår nationernes eksistens foretrækker jeg profeternes ord fremfor akademikernes, selv om det også er en så fremragende akademiker som Dem.'" [James E. Talmage, *Liahona,* 5. bind, s. 677-79].

Den kendsgerning at verden, indenfor de 30 år der gik efter dr. Jordans forudsigelse, gennemgik to verdenskrige og at vi siden hen i tre årtier har set krige og hørt rygter om krige, får os til at tænke på de ord som Herren sagde gennem Esajas' mund: „Dets vismænds visdom forgår, de kloges kløgskab glipper.'" [Es. 29:14].

Søskende, hvis vi ønsker fred, så må vi gøre op med os selv om vi vil betale fredens pris. Således lyder Guds ord og

Illustreret af Del Parsons

Enok og hans folk byggede den hellige by som blev optaget til Himmelen.

det er den slutning man må drage på baggrund af menneskehedens 6.000-årige historie.

Selv om jeg nok synes at mange mennesker på jorden i vore dage er så engagerede i kødets gerninger at de ikke betragter dem som sådan og derfor ikke har tilstrækkelig moralsk mod til at betale fredens pris, så tror jeg stadig at vi ikke som Jonas skal ynkes over olieplanten, dersom nogle skulle give sig i kast med at anvende de principper vi har fået af Fredens Prins for at finde dens herlige belønninger. Tværtimod bør vi glæde os, for det eneste formål med vort livs mission er at forkynde fred. Vi bør ikke glæde os over den kendsgerning at menneskenes bestræbelser på at opnå fred har vist sig at være virkningsløse. Jeg fører ikke krig mod deres anstrengelser. Mange af dem gør deres bedste ud fra det lys de har. Jeg kan dog ikke retfærdiggøre at vi, der har det gengivne Kristi evangeliums klare lys, bruger vort liv på at famle rundt i tågen og følge et flakkende lys som vi ikke er sikre på og som spredes ved menneskelig visdom. Vi må hellere bruge vore kræfter på at sprede det sande lys og på at komme ud af tågen hvor de mennesker befinder sig som ikke kan få øje på det sande lys.

Skønt vi forsøger at belære om fredens evangelium, opdager vi at de fleste mennesker foretrækker at koncentrere sig om andre af problemets aspekter. Men selv om dette er tilfældet bør vi ikke leve i fortvivlelse og mørke. Vi bør nyde livet i den åbenbarede sandheds lys. Vi må holde os informerede om hvad Herren har sagt om fredens pris.

Jeg er taknemlig for at mine prøvelsers dage forekommer i denne uddeling hvor sandhedens åbenbarede lys udstråler i al sin herlighed. Jeg kender ikke noget til andre perioder som jeg hellere ville leve i. Hvis katastrofen sker, som Gud har forudset det, så vil jorden ikke gå i opløsning eller blive ubeboelig, alle mennesker på jorden vil heller ikke blive tilintetgjort. Det der sker er blot nogle af de begivenheder som profeterne sagde skulle ske på vejen til det herlige tusindårsrige hvor der vil herske fuldkommen fred. Men én ting ved jeg — og det kan I også være sikre på — at retfærdigheden vil sejre i den sidste ende, mørkets magter vil blive overvundet og freden vil indtræffe.

Lad os da som et samlet folk aflægge et løfte om at vi i vores personlige liv, i vore hjem, i vore forretninger, i vores omgang med andre mennesker og med hinanden vil anvende det gengivne Jesu Kristi evangeliums principper. Åndens frugter bringer og etablerer fred. Vi kan hver især have fred med os selv dersom vi er villige til at betale prisen. □

Ideer til hjemmelærere

Nogle punkter der kan fremhæves.

Du kan eventuelt fremføre disse punkter under dine hjemmelærerbesøg:

1. Fred er „harmoni med sig selv, med Gud og mennesker". Vi er nødt til at have Ånden hos os for at opnå fred.

2. Fredens pris er sejr over Satan. Der hvor Satan er vil der aldrig kunne blive fred. Det er endvidere umuligt at opnå fredelig sameksistens med ham.

3. Somme tider nærer vi store og velmenende håb — ja desperate håb — til menneskets gerninger og visdom. Vi som har det åbenbarede Kristi evangeliums klare lys bør dog ikke anvende vort liv på at følge menneskelig visdoms flakkende lys, som vi ikke ved hvor fører os hen. Vi bør hellere bruge vore kræfter på at sprede det sande lys.

4. Vi kan være forsikrede om at retfærdigheden i den sidste ende vil sejre. Mørkets magter vil blive overvundet og der vil herske fred.

Diskussionshjælp

1. Fortæl dine personlige meninger og dine erfaringer med fredens pris. Bed familiens medlemmer fremkomme med deres meninger.

2. Findes der skriftsteder eller citater i denne artikel som familien kunne læse højt og drøfte?

3. Ville du få mere ud af samtalen hvis du før besøget taler med husets overhoved? Har du et budskab om fred, fra kvorumslederen eller biskoppen, til husets overhoved?

En høflig overholdelse af visdoms-ordet

Hvordan man på en høflig måde klarer etiketteproblemet når man beværter og bliver beværtet af mennesker med standarder der er anderledes end vore.

Ældste Robert E. Wells
De halvfjerds' første Kvorum

Jeg har tilbragt mange år i omgang med ikke-medlemmer, og har således beværtet og er blevet beværtet af dem, derfor sker det ofte at jeg bliver spurgt hvordan et medlem af kirken bør reagere når de står overfor noget som går imod standarderne, specielt i forbindelse med visdomsordet. Måske kan jeg bedst besvare dette spørgsmål ved at fortælle hvordan jeg i visse tilfælde har

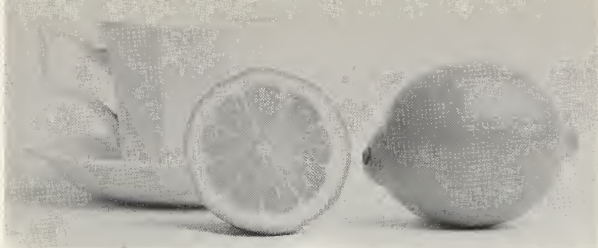
klaret problemet og nævne nogle af de principper jeg har lært gennem egen erfaring.

Lad mig først behandle de problemer en vært kommer ud for når han skal beværte venner som ikke er medlemmer.

I dag forlanger min hustru og jeg ganske enkelt at dem der besøger vort hjem overholder visdomsordet. Vi har ingen askebægre og vi serverer hverken kaffe eller spiritus. Jeg har oven i købet bedt mine venner om ikke at ryge i den bil jeg kører og i de små flyvemaskiner jeg flyver. Ingen er blevet fornærmet. Men det har ikke altid været nemt. Jeg husker da vi lige var blevet gift at det endog var vanskeligt. Jeg var netop kommet hjem fra min mission og blevet ansat i én af de mest anerkendte, internationale banker i verden. De sendte os til Sydamerika hvor det forventedes at vi beværtede bankens venner og mange rangspersoner. I disse år lærte jeg noget fundamentalt om forskellige kulturer. Hver kultur har sine sociale omgangsformer og ritualer hvorved de viser gæstfrihed og at gæsterne accepteres. Nogle af disse ritualer er direkte i strid med visdomsordet, mens andre ikke er det. Vi opdagede at både værtsfolk og gæster i de allerfleste situationer på en tilfredsstillende måde kunne tilpasse sig sådanne selskabelige ritualer, og kom i tanker om noget som gjorde at vi alligevel kunne deltage på en varmhjertet og oprigtig måde med de venner som deltog i ritualet.

Der er f.eks. den ømtålelige skik med at drikke en skål i champagne af de traditionelle champagneglas. Når jeg var gæsten, så bad jeg overtjeneren om juice i stedet for champagne. Det eneste du behøver at gøre er at tale med ham straks når du ankommer. Lad være med at vente til skålen skal udbringes, for du kan ikke bede et helt selskab og værten om at vente på dig. Et nik til overtjeneren hjælper ham til at huske hvem du er. Det er også en hjælp hvis du fortæller hvor du står dersom der er mange mennesker. Når det er en sidste dages hellig der er vært og som skal udbringe en skål, så er problemet straks mere påfaldende. Det lykkedes mig at løse problemet den allerførste gang i Paraguay og jeg har benyttet den samme metode lige siden. Til en stor banket måtte jeg udbringe en skål for landets præsident, hans ministre og Paraguay, der var vort værtsland, og jeg besluttede mig til at gøre det i vand. I Paraguay stod én af bankens kunder for det kommunale vandsystem, som for første gang i landets historie frembragte rent og ubesmittet vand med en god smag. Da tiden var inde hævede jeg mit champagneglas der var fyldt med vand og sagde til hele forsamlingen af betydningsfulde mennesker: „Jeg ved ikke hvad I har i jeres glas, men i mit har jeg den reneste væske — vand fra Asuncions kommunale vandforsyning — og jeg hævede mit glas for at udbringe skålen for hans excellence, præsidenten, osv., osv." Komplimenten var oprigtigt ment og den virkede udmærket. De lo og der var ikke en eneste af dem der nogen sinde glemte „Mormon-skålen".

Som værtsfolk har vi to forskellige måder. I fuld enighed med banken beværter vi folk efter „bankens stil" af forretningsgrunde og banken betaler regningen — tjenerne, serveringen osv. Men ved mange lejligheder kom vore forretningsvenner uventet og vi inviterede dem så til middag. Vi sagde gerne:

Fotografier af Michael M. McConkie

„I er her som vore venner, derfor vil vi gerne behandle jer som vores familie." Vi serverede det samme for dem som for vores familie — ingen kaffe og ingen drinks.

På andre tidspunkter når det var en særlig sammenkomst vi selv afholdt, som f.eks. for vore slægtninge eller besøgende kirkeledere fra Salt Lake City, så fortalte vi i forvejen vore gæster at det var et „mormon-selskab" og så forstod de hvad der forventedes af dem. Hvis nogen røg og de ganske enkelt glemte hvor de var, så ville de næsten altid gå udenfor og ryge dersom vi gav dem en lille påmindelse.

Problemerne er anderledes hvis man er vært end hvis man er gæst i et ikke-medlems hjem. Det er meget lettere at være gæst. Vore værtsfolk gør alt hvad de kan for at vi skal føle os godt tilpas og vi forsøger at hjælpe dem. Vi har opdaget at juice er bedre end mælk som erstatning for kaffe. Jeg har lagt mærke til at når vore værtsfolk spørger: „Kaffe?" så ønsker de i virkeligheden at vi skal føle os godt tilpas og de vil med glæde sørge for os dersom vi svarer: „Nej tak, men har du lidt juice?" Hvis de ikke har juice, så forsikrer vi dem ganske enkelt om at vi faktisk ikke trænger til noget som helst. Men næste gang vi besøger dem har de altid juice. I de fleste lande kan man nu få kornkaffe eller urteteer som er en nem erstatning for kaffe eller te. Jeg har somme tider benyttet mig af en lignende metode når der bydes på vin til en formel middag, idet jeg har bedt om ugæret druesaft i stedet for. De har det i reglen ikke den første gang, men den næste gang har de det. Vi opdagede at næsten alle gerne ville smage vores druesaft til deres middag. Vi prøvede på ikke at gøre en hemmelighed ud af det. Det indgik bare i en fornøjelig middagskonversation.

De mennesker som har inviteret os til selskaber har i reglen ringet i forvejen for at spørge hvilken slags juice vi foretrækker, og om der er andre ting vi ikke spiser, som f.eks. skinke, eller om vi er vegetarer. Ved hver enkelt lejlighed har vi altid forklaret hvad visdomsordet er, og det har i reglen været en lettelse for dem at det er så enkelt.

Rygning har aldrig været et problem. Folk behøver ikke at ryge for at være selskabelige. Der findes måske nogle selskaber hvor der er en etikette omkring tobak, men jeg har aldrig oplevet en sådan. Ikke-rygning har været et tegn på klogskab i de internationale selskabelige kredse jeg har færdedes i.

Der findes dog en højere skik som kan afstedkomme et lille problem dersom man ikke er advaret i forvejen. Det

forekommer i de meget elegante hjem hvor man får serveret den britiske high tea. Det foregår efter et ritual der sædvanligvis er reserveret familiens inderkreds og nære venner. Den enorme formalitet og etiketten ved hele denne skik er meget imponerende og næsten symbolsk. Testellet er af Sterling sølv med ornamenter og somme tider flere hundrede år gammelt. Kopper og underkopper er af det ædleste, importerede benporcelæn. Værtinden har sin egen plads og der vælges en æresværtinde som skal hjælpe hende med at skænke teen af tepotten eller varmt vand på teposerne i kopperne. Værtinden ser på dig og spørger: „Et eller to stykker sukker?" Så kunne du f.eks. svare: „Ingen af delene tak, men en kop varm citronte ville være dejligt." Det er nemt for dem at hælde lidt kogende vand over en skive citron som man næsten altid kan få, og så kan du nyde det sammen med de lækre kager der er arrangeret fint på sølvfade foran dig. Jeg har erfaret at det aldrig har været nødvendigt at sige nej til et selskab på grund af visdomsordet. Hvis der ikke var en nem udvej eller en humoristisk udvej, så var der ikke noget galt i direkte at sige: „Nej tak." Ingen har nogen sinde sagt andet end: „Er der noget andet jeg kan give dig?"

Jeg har aldrig haft årsag til at føle mig utilpas eller flov over at holde visdomsordet. Jeg har aldrig oplevet en vært eller værtinde som ikke har været helt interesseret i at servere nøjagtigt det jeg ønskede. Der har aldrig nogen som har betvivlet vore standarder. Jeg erindrer faktisk ingen selskabelig lejlighed hvor vi ikke er blevet bedt om at fortælle om vores religion, og i de fleste tilfælde var det visdomsordet der indledte samtalen. Efter min opfattelse har vi altid mødt respekt hos vore venner og kolleger på grund af den stilling vi indtog. ☐

Lad os tale om det

Når du har læst „høflig overholdelse af visdomsordet" får du måske lyst til at drøfte følgende spørgsmål:

1. Hvordan påvirker et menneskes indstilling til visdomsordet hans eller hendes indstilling til mennesker som ikke har de samme standarder?

2. Hvilke af forfatterens forslag synes særlig værdifulde i din situation?

3. Hvilke andre metoder har du opdaget kan anvendes når du på en høflig måde skal lade andre vide hvordan dine standarder er i henhold til visdomsordet?

4. Under hvilke omstændigheder kunne en sidste dages hellig-vært passende bede sine gæster overholde værtens standarder? Under hvilke omstændigheder kunne dette ikke lade sig gøre?

5. Hvordan kan du, ved allerede nu at beslutte dig til hvordan du vil reagere på sådanne selskabelige situationer som forfatteren beskriver, lettere undgå at blive flov eller komme i vanskeligheder når du befinder dig i sådanne situationer?

Lad os få vort ægteskab til at fungere

James M. Harper

Der sad en ung dame overfor mig og beskrev noget hun syntes var et håbløst ægteskab. Hun var blevet tempelviet for kun få måneder siden, men det ville ikke rigtigt gå for hende. Romantikken var væk, sagde hun. Hun følte sig ikke længere tiltrukket af sin mand, det var forsvundet i de daglige ansvar som livet krævede. Da jeg spurgte hvorfor hendes mand ikke var med hende, svarede hun at han ikke syntes der var noget problem i deres forhold. „Han er virkelig sådan et godt menneske," sagde hun, „men jeg føler mig bare ikke forpligtet overfor ham mere. Jeg elsker ham ikke mere."

Siden den dag har jeg tænkt meget over forpligtelsen i ægteskabet. Frelseren belærte om princippet med at forpligte sig i sit svar til farisæerne, da han sagde: „Derfor skal en mand forlade sin fader og moder og holde sig til sin hustru . . . hvad Gud har sammenføjet, må et menneske ikke adskille." [Matt. 19:5-6]. Ordene *holde sig til* er ord som har stor kraft hvis de efterleves omhyggeligt.

Kærlighed er en nødvendighed for at man kan holde sig til sin ægtefælle. „Du skal elske din hustru af hele dit hjerte og holde dig til hende og ingen anden," sagde Herren. [L&P 42:22]. Men *elske* betyder forskelligt for forskellige mennesker. For nogle er at elske kun følelsesmæssig og fysisk tiltrækning ledsaget af romantisk idealisering. For dem omfatter kærlighed ikke nødvendigvis det vigtige begreb som består i at forpligte sig og holde sig til. For andre er kærlighed den stille, vedvarende følelse som udvikles mellem to mennesker når de i fællesskab oplever det betydningsfulde i livet. Begge former for kærlighed har betydning. De bidrager begge til et godt ægteskab. Men i mange tilfælde lægges der for stor vægt på den romantiske kærlighed mens den forpligtelse der fører til at man for alvor holder sig til hinanden, mangler.

Som ung missionær i den Sydkoreanske republik imponeredes jeg over hvor gode mange af koreanernes ægteskaber var. Da jeg så fik at vide at ægteskaberne blev arrangeret af forældrene, så undrede jeg mig over hvordan to mennesker kunne holde sig så godt til hinanden uden først at have udviklet den romantiske kærlighed til hinanden. Da jeg på dette tidspunkt havde et meget snævert indblik i ægteskabets forpligtelser, mente jeg at de romantiske følelser var den eneste bindende kraft.

Men jeg lærte nogle grundprincipper om forpligtet kærlighed da jeg betragtede disse ægteskaber. Jeg opdagede at når to mennesker samarbejdede for at opbygge et hjem, når de kæmpede for at skaffe mad til deres børn og for deres sundhed — så kom kærligheden. Når de blev ramt af sygdom eller modgang og den ene ægtefælle måtte ofre sig for at hjælpe og passe den anden — så lærte de at elske hinanden. Når mand og hustru sammen oplever åndelig og følelsemæssig fremgang, så vokser kærligheden. Jeg har lært at kærlighed er noget der kommer i ægteskabet når ægtefællerne udvikler sig.

Men hvordan kan et ægtepar så udvikle sig til at forpligte sig overfor hinanden?

1. I krisetider føres de sammen

Kriser kan skabe et solidt ægteskab. Uheldigvis betragter nogle ægtepar modgang i ægteskabet som en undskyldning til at flygte. Alt for ofte begynder de at give hinanden skylden for besværlighederne, fremfor at stole på hinanden for at få kærlighed og støtte. Modgangen i livet kan blive et fundament hvor forpligtet kærlighed kan opbygges.

For nylig var min hustru og mine børn meget syge af en usædvanlig virusinfektion. Jeg velsignede dem og bad for dem. Da jeg ikke ønskede at udsætte andre for at blive smittet af deres sygdom arrangerede jeg det således at jeg kunne komme hjem og passe dem. Det viste sig snart at det jeg gjorde for dem hjalp dem gennem tre ugers sygdom og blev en kraft som bandt os stærkt til hi-

nanden. Sådanne kampe i livet vil somme tider skille ægtefællerne, men kriser kan virke som en oplæring til at forpligte sig. Vi udfører ofte sådanne tjenestegerninger fordi vi i forvejen har forpligtet os, men i mange tilfælde så *udføres tjenestegerningerne før man forpligter sig.* Det er når vi gør hinanden tjenester at vi bliver forpligtet overfor hinanden.

Det ægteskabelige forhold kunne meget vel sammenlignes med at dyrke sjældne, smukke blomster. Man sår frøet, vander det, giver det gødning, behandler jorden og sørger for at planten får lys. Hvis der sker en forstyrrelse i den fine balance mellem disse ting, så kan man for en tid forstyrre den smukke blomsts udvikling og skønhed, men hvis man arbejder for at opnå en balance i den nødvendige pasning, så kan man overvinde problemet. Man vil forpligte sig overfor blomsten mens man passer den og hjælper den til at udfolde sig i sin største skønhed.

Præsident Spencer W. Kimball har talt om forholdet mellem ægteskabelig kærlighed og modgang: „Et ægteskab går måske ikke altid lige let og uden uheld. Men der kan herske stor fred," har han lovet. „Et ægtepar kommer måske ud for fattigdom, sygdom, skuffelser, fejltagelser og måske oven i købet død indenfor familien, men selv dette vil ikke kunne berøve dem deres fred. I ægteskabet vil man opleve succes så længe man passer på ikke at blive selvisk. Vanskeligheder og problemer knytter forældre sammen i et ubrydeligt fællesskab hvis de er fuldstændig uselviske. Under depressionen i 1930-erne i Amerika skete der et drastisk fald i skilsmisseprocenten. Fattigdom, fejltagelser, skuffelser var med til at binde forældrene sammen. Modgang kan gøre de forhold solide som velstand kan ødelægge." [*Marriage and Divorce,* s. 19, 22. Deseret Book, 1976].

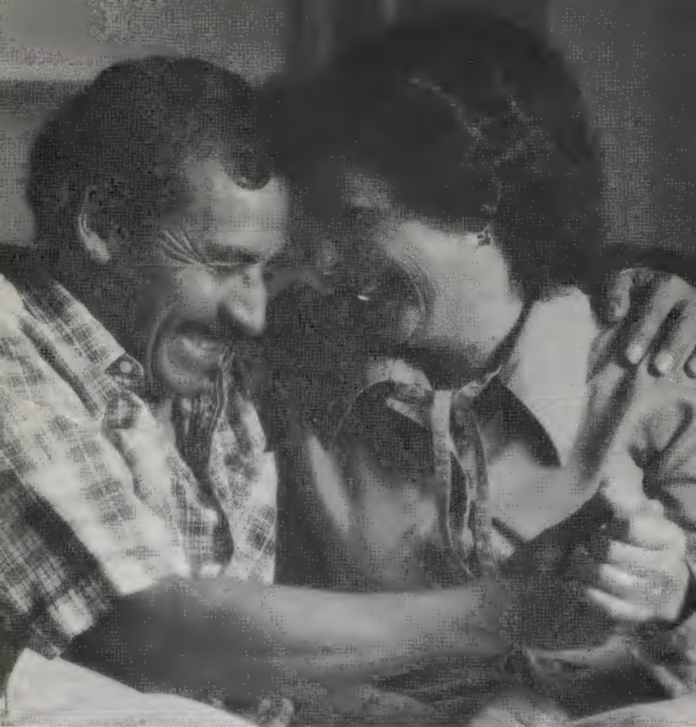
I mit eget ægteskab har jeg truffet en meget bevidst beslutning om ikke at lade kampe udenfor hjemmet skille mig fra min hustru. Jeg har lært at hun, ved siden af Herren, er min største støtte under enhver krise. Hvis jeg tillader min frygt og mine irritationer over et problem at skille os, så har jeg udelukket det menneske som ville være min største hjælp til at vende den kritiske situation til styrke.

2. Sæt fælles mål

Selv om også et ægtepar oplever en hvis adskillelse imellem sig, så kan de ved at arbejde på at nå et fælles mål blive knyttet sammen igen. Alt for ofte understreger ægtepar de negative forskelle imellem sig. Det er langt vigtigere at lægge vægt på fælles ambitioner og mål og at arbejde på at nå dem.

Dette princip lærte jeg som leder for drengespejderne engang hvor jeg kæmpede for at få to grupper drenge til at ændre deres negative indstillinger overfor hinanden. Da jeg havde forsøgt adskillige strategier uden held, satte jeg dem i en situation som krævede at de skulle samarbejde for at overvinde en forhindring. De enedes om at nå et fælles mål og der var ikke siden konflikter mellem de to grupper.

For nylig hørte jeg et ægtepar beklage sig over at de kun havde få fælles interesser. Hun elskede at læse, og det gjorde han ikke. Han spillede raquetball, men hendes helbred tillod hende ikke at gøre det. Og således fortsatte deres liste over forskelligheder. Jeg

spurgte om de ikke havde bare én fælles interesse. De rystede på hovedet. Til sidst foreslog jeg dem at gå til keramik sammen. Ingen af dem havde prøvet sådan noget før, så derved fik de en ny fælles interesse. Det virkede utroligt. Mens de arbejdede sammen mod et fælles mål fik spændingen, ved at udvikle sig sammen, dem til lidt efter lidt at glemme deres forskelligheder.

3. Søg udveje for at styrke din ægtefælle

Det ville være klogt af os allesammen ofte at stille os selv følgende spørgsmål: „Hvad har jeg gjort for nylig for at min ægtefælle kan få bedre følelser for sig selv?" Hvis vi beslutter os til at øge hinandens selvrespekt, så føler vi os meget forpligtede overfor hinan-

den. Den andens evne til at få bedre følelser for sig selv bliver lige så vel et mål for os. Endvidere må vi være villige til at hjælpe vores ægtefælle til at udvikle sig på et hvilket som helst område de måtte ønske sig. Det er nødvendigt at ægtefællerne opmuntrer hinanden til at nå deres åndelige mål, til at udvikle sig intellektuelt og til at være i fysisk form. Det er vigtigt at vi opmuntrer dem fremfor at få dem til at miste modet ved at hakke på dem og stille krav. Dersom vi sætter os for at hjælpe vores ægtefælle til at udvikle sig indenfor et bestemt område, så vil denne indstilling medføre at vi forpligter os overfor den pågældende.

En sådan opmuntring betyder også at vi udsøger vor ægtefælles stærke sider fremfor deres svagheder. En af de sikre forskelle man opdager ved at undersøge lykkelige ægteskaber i forhold til problemfyldte ægteskaber er antallet af daglige, positive samtaler. En god regel er at sørge for at mindst to trediedele af vore samtaler med ægtefællen, og det gælder for begge parter, er behagelig, positiv og styrker dem begge. Problemer må tales igennem og gennemarbejdes, men det virker ikke godt på et forhold at bruge al den tid man har sammen til at løse problemer.

4. Lær at elske dig selv

„Den, som elsker sin hustru, elsker sig selv. Ingen har jo nogen sinde hadet sit eget kød, men han giver det føde og har omhu for det." [Ef. 5:28-29]. Det er yderst vanskeligt at forpligte sig overfor sin mand eller sin hustru dersom man ikke synes man har noget at tilbyde. Og ligesom vi ikke udelukkende må koncentrere os om vores ægtefælles svagheder, således bør vi også bestræbe os på at meddele os positivt til os selv.

Somme tider fører vi i tankerne nogle nedbrydende samtaler med os selv. Lytter vi til disse tanker og følelser vi får når vi ser os i spejlet, eller når vi møder et menneske for første gang eller udfører en opgave, kan det danne grundlaget for vores kærlighed til os selv. Hvis vi erstatter de negative tanker med positive kan vi øge kærligheden til os selv.

Noget andet som har vist sig at kunne gavne mange mennesker er at forestille sig selv optræde på en succesfuld og positiv måde.

5. Bestræb dig på altid at være åben for en ny forståelse for din ægtefælle.

Vi har aldrig opdaget alt hvad der er at opdage om hvem som helst. Selv om også vi er viet til et menneske for hele livet, så kan dette menneske udvikle sig og forandre sig. Denne kendsgerning gør ægteskabet spændende — det er altid pragtfuldt at opdage noget nyt hos sin ægtefælle, dersom man søger efter det. En ægtemand forbløffedes for nylig over den indsigt og viden hans hustru havde fået om politiske kandidater. Hun havde studeret sagen og analyseret hver enkelt kandidats standpunkt. Han fik en ny respekt for hende da han forsøgte at lære gennem hendes undersøgelser. Et andet ægtepar tilbragte tiden med at fortælle hinanden om de bøger de hver især læste. Manden havde ikke megen tid til at læse, men han nød når hans hustru fortalte om det hun læste. Det dejligste ved det hele var at han lærte en hel del om sin hustrus værdimålere og meninger, når de talte

ammen. Dette holdt deres ægteskab levende og stimulerende.

6. Giv dit ægteskab førsteprioriteten

Nogle forældre knytter sig mere til deres børn end til hinanden. Det sker oven i købet at børn forsøger at få den ene af forældrene på sin side, imod den anden. Når dette sker er det ingen hjælp for hverken børn eller forældre. På samme måde kan mennesker og aktiviteter udenfor familien have et stærkere tag i os end vores hustru eller vores ægtemand. Arbejde, fritid og venner kan virke forstyrrende på den ægteskabelige forpligtelses styrke. Det er vigtigt at vi garderer os mod dette ved at tilrettelægge og give os tid til at tale med hinanden og være alene sammen.

7. Gentag begivenheder der er symboler i jeres ægteskab

Bryllupsdagene er betydningsfulde begivenheder fordi de symboliserer den ægteskabelige forpligtelse. Andre begivenheder og steder som har forbindelse med ægteskabet eller forlovelsestiden kan også virke symbolske. Gentagne handlinger, såsom at forære blomster, skrive sedler eller fejre særlige begivenheder, minder ægteparret om at de er bundne til hinanden. Nogle ægtepar planlægger en tid hvor de overlader børnene til en kompetent babysitter i en weekend, hvorpå de tager afsted. Det kan virke som en styrke og hjælpe dem til at „holde sig til hinanden".

Som ganske ung blev jeg klar over at min far og mor elskede hinanden meget højt. Det blev et tydeligt bevis på deres ægteskabs bånd. Deres bryllupsdag blev højtideligt fejret. Andre tider på året kunne man se andre symboler på at de fornyede deres ægteskabelige pligter. Min mors ansigt, når min far overrakte hende et dusin røde roser, står uudsletteligt prentet i mit sind. Det var et symbol som fik stor påvirkning i mit liv, og mine forældre gentog denne begivenhed mange gange mens jeg voksede op.

På min egen bryllupsdag valgte vi også roser som skulle repræsentere denne særlige begivenhed for os. Vi har på samme måde fortsat en tradition der symboliserer vores forpligtelse, et symbol som jeg elskede at være vidne til hos mine forældre.

8. Gør evangeliet til grundvolden i jeres ægteskab

En celestial levevis indebærer en ægteskabelig forpligtelse som aldrig får ende. Den levevis som kommer af at efterleve evangeliets principper resulterer i tjenestegerninger og barmhjertighed overfor ægtefælle og familie. Når en mand og en kvinde bliver viet for tid og al evighed, har de afgjort at de bedre kan opnå åndelig fremgang sammen end hver for sig. Et tempelægteskab giver ingen løfter om at det ægteskabelige liv bliver uden kampe, men det giver mulighed for at opnå det optimale ved at forpligte sig, hvilket ikke kan opnås på nogen anden måde. □

Bror Harper er assisterende professor i ægteskabs- og familierådgivning ved Brigham Young universitetet. Han er far til fire børn og virker som højrådsmedlem i BYU's Tiende Stav i Provo.

DELTAGELSE
Deres budskab bar frugt

J. Elaine Lattimore

Illustreret af Scott Snow

Det var sidst i marts 1977. Jeg havde travlt med at komme hjem fra mit arbejde som skolelærer, fordi jeg skulle plante jordbær. Himlen virkede mørk og ildevarslende eftersom det trak op til tordenvejr. Jeg var ivrig efter at få mine jordbærplanter ud af køleskabet og plantet dem i den varme jord før tordenvejret brød løs, for i det sydlige Arizona bydes regn velkommen som en kostbar gave. Det betød også at jeg ikke behøvede at vande jordbærrene når jeg havde plantet dem, for det kunne jeg overlade til naturen. Mens jeg plantede lykønskede jeg mig selv for mit held og drømte lykkeligt om lækre, røde bær som kunne høstes engang i juni. Men da jeg så op imod himlen blev jeg klar over at jeg måtte skynde mig hvis jeg ikke selv skulle vandes sammen med planterne. Jeg satte farten op, svedte og tørrede mig over panden med min

arm, så der blev en lang mudderstribe tværs over mit ansigt. Mit tøj var jordet til, og jeg lugtede ligesom den fiskegødning jeg brugte. Lige med ét blev jeg klar over hvordan jeg så ud — og duftede — da jeg fik øje på to små, ældre damer der kom gående tværs over marken hen imod mig — mine besøgslærerinder.

Skønt jeg havde været passiv i kirken næsten et år, så havde jeg altid givet besøgslærerinderne lov til at besøge mig. Jeg må indrømme at jeg ofte syntes at de forstyrrede mig, for selv om de altid opførte sig venligt og høfligt så mindede alene deres tilstedeværelse mig om at jeg ikke efterlevede min religion. En livstruende sygdom og andre familieproblemer havde gjort mig bitter og tilbageholdende overfor min himmelske Fader, og det var umuligt for mig at forklare dem disse følelser.

Når jeg tænker tilbage, så tror jeg ikke at jeg løb om hjørner med dem, de var heller aldrig kritiske eller fordømmende. De kom trofast hver tredie onsdag, bar deres vidnesbyrd, opmuntrede mig, roste mit barn og tit havde de hjemmebagt brød med til mig. Jeg var ofte ligegyldig overfor dem, men det afskrækkede dem aldrig og mine bitre bemærkninger gik upåagtet hen. De kom måned efter måned, det slog aldrig fejl og de viste mig altid deres kærlighed.

Men i dag var jeg nødt til at være bestemt. Jeg besluttede mig til at fortælle dem at jeg ikke havde tid til at høre på dem. Men det fik jeg ingen chance for. Begge mine besøgslærerinder, som var klædt i deres bedste tøj med nylonstrømper og det hele, lagde sig på knæ i jordbærbedet. Jeg stod med åben mund da søster Batty begyndte at oplæse månedens budskab, mens søster Costner begyndte at plante jordbær ved siden af mig.

Jeg fortsatte også med at plante og det varede ikke længe før vi blev ramt af store, tunge regndråber som lavede små fordybninger i den støvede jord. Men vi blev ved med at plante og søster Batty fortsatte med at læse. Jeg kan ikke huske hvordan hendes budskab lød, men jeg var taknemlig fordi det regnede kraftigt nok til at skjule den tårestrøm der flød ned ad mine kinder mens jeg modtog budskabet — ikke i ord men i gerninger — et budskab om kærlighed, uselviskhed og hengivenhed. Et budskab som bogstaveligt ville bære frugt.

Efterhånden fik vi sat den sidste jordbærplante i jorden og da var vi alle gennemblødte. Jeg bad dem indenfor et øjeblik, men de sagde nej tak fordi de stadig havde et par besøg at foretage, som om de slet ikke var våde. Så strømmede en duft af nybagt brød ud fra bagsiden af deres bil og de kørte afsted mens jeg stod tilbage og undrede mig over deres ukuelige åndelighed.

Der er gået mange år siden den tordenvejrsdag i marts. Disse dejlige søstre ved det ikke, men deres usvækkede kærlighed betød et mirakel i mit liv. På grund af deres eksempel lykkedes det mig at slippe af med min bitterhed og atter søge de velsignelser der kommer ved at være aktivt medlem i kirken. Jeg kan ikke spise jordbær eller høre nogen sige „besøgslærerinder" uden at tænke på disse kære søstre der lå på knæ i min have. Og når jeg tænker på mit liv kan jeg ikke gøre det uden at takke vor himmelske Fader for deres trofasthed. ☐

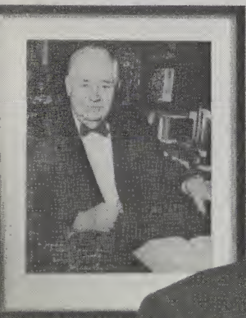
J. Elaine Lattimore, Greenwood, Indiana

ÆLDSTE JOSEPH ANDERSON

„Livet er dejligt på grund af evangeliet"

Breck England

Fotografier af Eldon Linschoten

Generalkonferencen i april 1971 blev historisk, da generalautoriteterne samledes i Salt Lake Templet for at forberede den højtidelige forsamling hvor Joseph Fielding Smith skulle opretholdes som kirkens 10. præsident. Da Joseph Anderson satte sig for at føre referat over mødet lagde han mærke til at præsident Smith var den 4. præsident i kirken som han havde været sekretær for i Det øverste Præsidentskab — en stilling som han havde haft siden 1922. Han betragtede alle brødrene som sine venner og de holdt til gengæld også meget af ham — det var kun et par måneder siden at de havde sunget: „Til lykke til dig" for at hylde ham på hans 80 års fødselsdag.

De brødre som var samlet til dette møde lyttede forventningsfuldt for der skulle besættes en række tomme pladser blandt generalautoriteterne ved den konference som nærmede sig. Det øverste Præsidentskab kaldte et nyt medlem til

De tolvs Kvorum, ældste Boyd K. Packer, og derefter hørte Joseph til sin forbløffelse at hans eget navn blev nævnt. Herren kaldte ham til at virke som assistent for De tolvs Kvorum. Han kiggede overrasket op og spekulerede på om han havde hørt rigtigt. Alle brødrene så på ham — de mænd hvem han havde følt det som en ære at betjene — og han blev klar over at han fra nu af kunne tælles blandt dem. „Der var intet som stod mig fjernere," sagde han senere.

For ældste Anderson var det kronen på hans livsværk, som begyndte den

20. november 1889. Han er født i Salt Lake City i Utah og er den yngste af 11 børn. Som barn flyttede Joseph med sin familie til Roy i Utah, til et lille landsbysamfund. Her voksede han op under en meget åndelig mors vejledning — Isabella Watson Anderson. Da Joseph blev født ønskede hun at opkalde ham efter profeten Joseph Smith, og med dette i tankerne gik hun hen til kirken, men hun var for beskeden og nøjedes med „Joseph".

Den lille Josephs far, George Anderson, var skotsk emigrant, han var tidligere minearbejder og blev linievogter ved jernbanen som krydsede Weber County i Utah. George var en rolig, ordentlig og ærlig mand, husker ældste Anderson, så drengens arv byggede på retskaffenhedens og ærbødighedens principper, hvilket blev en fordel for ham i hans karriere som kirkens præsidenters sekretær og fortrolige.

Joseph, der var tæt på pionertiden, lærte også tidligt værdien af hårdt arbejde og at klare sig selv. Som barn arbejdede han i efterårsmånederne på tomatkonservesfabrikken i Roy i Utah, men det meste af året vogtede han kvæg og måtte være oppe hele natten for at vande på familiens gård. Joseph blev i en tidlig alder ekspert som cowboy, han havde hunden med når han red på sin hest uden sadel. Han red også om kap med sine venner på en gammel pony. Joseph overlevede mange styrt fra sin pony, og som 13-årig fik han eksamen fra en skole hvor der kun var én klasse. Han blev dygtig til at skrive allerede som dreng, og virkede som sekretær i sit wards primary.

Joseph havde en ældre bror og en søster som kom til at gå på Utah universitet i Salt Lake City, men familien var for fattige til at kunne sende flere børn på universitet, så Joseph blev indskrevet på Weber Academy [nu Weber State College], i nærheden af Ogden i Utah. På denne skole blev hans rektor og engelsklærer, David O. McKay, Josephs store ideal, „han var en anselig mand, en ærlig mand, med en stor personlighed". Han opdragede sine elever ved det eksempel han selv viste i sit liv.

Josephs lærer ønskede ikke at Josephs generthed skulle stå ham i vejen, han har mere end én gang bedt drengen om at bede eller skrive på tavlen foran en større klasse — en opgave han mindes med en stille frygt. Josephs tid på skolen, med David O. McKay som lærer, har påvirket resten af hans liv. Han studerede engelsk digtning og lærte noget af den skotske digter, Sir Walter Scotts [1771-1832] „Lady of the Lake" udenad. Det var én af de skotske klassikere som rektor McKay holdt meget af [han var nylig vendt hjem fra en mission i Skotland]. Josephs kærlighed til ord og hans naturlige talent for at stenografere — noget han havde lært på et privat kursus — fik ham senere ind i løbebanen som sekretær.

På sin lærers opfordring tog Joseph som 15-årig arbejde i en tømmerhandel i Ogden. [Han fik 100 kroner om måneden, hvilket lige kunne dække husleje og mad]. Til trods for sin ungdom havde han lært at stenografere efter det vanskelige Pitmansystem, en metode som er hurtig og som bl.a. består af uforbundne streger og geometriske figurer. Det var yderst vigtigt for ham at udvikle denne færdighed for at opnå selvtillid og han besluttede sig til at blive den bedste til at stenografere, dersom det var muligt.

Joseph var klar over at den lønaftale

På tur til de europæiske missioner i 1937: Fra venstre til højre: Octave Ursenbach, europæisk missionspræsident; Hugh B. Brown, præsident for Den engelske Mission; Joseph Anderson, Richard L. Lyman, præsident Heber J. Grant og søster Ursenbach til højre.

han havde i tømmerhandlen ikke kunne hjælpe ham til at nå sine mål, så han tog til Salt Lake City inden han var fyldt 16 år. Forretningsmændene i Salt Lake var ikke vant til at se teenagere der var eksperter i at stenografere, skrive på maskine og udføre kontorarbejde, men det varede ikke længe før det lykkedes Joseph at blive ansat i Det forenede Vogn og Maskinkompagni til 175 kroner om måneden. Han fik det mest ubehagelige arbejde i firmaet — han skulle indkassere penge hos kunder som skyldte firmaet — men hans beskedne og kærlige væsen gjorde at han fik succes, og han blev sekretær for firmaets øverste chef. I mellemtiden blev han meget hurtigt dygtigere til at stenografere, eftersom hans studse men venlige chef begyndte at diktere i samme øjeblik han trådte ind på kontoret. Det venskabelige forhold mellem chef og ansat var mere værd end alverdens stenografiøvelser.

Da Joseph havde arbejdet seks år i Salt Lake City blev han kaldet som mis-

sionær i den schweiz-tyske mission og tog afsted i oktober 1911. Da han ankom til Zürich blev han overvældet af den opgave han stod overfor. „Jeg blev virkelig meget bekymret da jeg så disse lange tyske sætninger ovenover forretninger osv.," mindes han. „Jeg spekulerede på om jeg nogen sinde ville lære det sprog." Men det gik ret hurtigt, takket være tungemålsgaven — sammen med en masse bønner, hårdt arbejde, banken på døre og læsning i skrifterne. Hans kammerat lærte ham en ny sætning hver dag. Først lærte han at sige: „Bitte, lesen Sie dieses" [vil De være venlig at læse dette her], idet han overrakte de tyske familier nogle brochurer. „Jeg fik flere undersøgere til at komme til møderne før jeg kunne sproget end bagefter, tror jeg," mindes han.

Ældste Anderson kom hjem fra sin mission i maj 1914. Det varede ikke længe før han fandt sig en ny kammerat. Det var Norma Ettie Peterson, datter af Hugo D. E. Peterson, som var redaktør for en avis i Salt Lake, beregnet for svenske emigranter, den hed *Utah Posten.* „Hun var lys og jeg var mørk, og jeg syntes hun var den smukkeste pige i byen," siger ældste Anderson, som begyndte at komme sammen med hende. De tog ud at svømme og danse på det gamle, berømte feriested ved Saltsøen. De blev gift den 11. november 1915 i Salt Lake Templet. Folk i Salt Lake var imponeret af det tiltrækkende par: Norma Anderson med det strålende lyse hår og de mørke øjne og Joseph med det smukke, sorte overskæg. Til deres fryd mindede han dem om den berømte, engelske filmstjerne som hed Ronald Colman.

For at forsørge sin nye familie tog Joseph arbejde i handelsbanken, som dengang tilhørte Utahs brændselselskab, men han syntes ikke der var nogen fremtid i dette arbejde. Han ville gerne have noget andet at bestille end netop at stenografere, siger han, men „jeg gjorde op med mig selv at dersom jeg skulle stenografere hele mit liv, så ville jeg have den bedste stilling der var af den slags".

For at nå dette mål arbejdede Joseph en lang årrække for præsident Heber J. Grant hvem han havde lært at kende og beundre som ung mand i Salt Lakes forretningsverden. Det var ingen nem opgave. Præsident Grant talte som et fyrværkeri, og det var kun få sekretærer det var lykkedes at stenografere hans taler. Joseph satte sig ufortrødent i forsamlingen, mens præsidenten en søndag holdt tale i Tabernaklet for at notere hans bemærkninger. Lidt senere nedskrev han en anden af præsident Grants taler som han holdt i Assembly Hall, hvilket han gjorde efter opfordring fra præsidenten som var blevet imponeret af det referat Joseph tog af hans tidligere tale. „Han satte mig sandelig på mit livs prøve. Han talte meget hurtigt." Han kom med illustrationer, historier, vers, citater, og det gik som et tærskeværk. Bagefter følte Joseph sig en smule nedslået, men han blev opmuntret af sin hustru der fik ham til at tage ind på biblioteket og kopiere nogle af de citater og det andet som præsidenten havde henvist til.

Den 1. februar 1922 blev Joseph Anderson privatsekretær for præsident Grant, og dette var indledningen til et nært samarbejde som kom til at vare 23 år. Den solide, imponerende mand som alle kirkens medlemmer elskede, blev Josephs personlige ven. „Gavmildhed," svarer ældste Anderson, når man

spørger hvilke af præsident Grants egenskaber han bedst husker. „Jeg førte hans regnskaber. Jeg ved hvor mange gange han hjalp folk i nød, han betalte endog ud af sin egen lomme terminen for venner som havde mistet deres ægtefælle." Præsident Grant var altid parat til at give. Efter en energisk konferencetale i San Diego inviterede præsidenten Joseph ud at spille golf sammen med ham. „Jeg havde aldrig spillet golf . . . men jeg kunne dårligt sige nej," erindrede ældste Anderson. Præsidenten sørgede for en undervisningstime samt en spand golfbolde til at øve sig med, og så spillede de en række huller. Den næste dag da de var i Los Angeles fik præsident Grant et hjertetilfælde som svækkede ham. På vej til hospitalet hviskede han: „Joseph, du lavede nogle mægtig gode slag på golfbanen i går." Jeg sagde: „Ja, præsident, jeg er bange for at du omvendte mig. Jeg kommer til at få fat i nogle golfkøller og se at komme i gang." „Du skal ikke bekymre dig om golfkøllerne" sagde han. „Det skal jeg nok tage mig af. Jeg skal nok købe dem."

Heldigvis kom præsidenten sig så meget at han levede endnu 5 år, selv om han stadig var i stor livsfare. Da han lå i sengen insisterede han på at alle mennesker der skriftligt eller med blomster havde ønsket ham god bedring fik en takkeskrivelse, og selv om han knap nok kunne bevæge sin hånd så underskrev han ethvert brev. „Han var det bedste menneske på jorden," siger ældste Anderson. Et par dage før sin død som 88-årig, mødtes præsident Grant med sin trofaste sekretær for sidste gang. „Joseph, har jeg nogen sinde været uvenlig imod dig?" spurgte han. Hans sekretær kunne lykkeligvis svare:

I hele kirkens historie var Joseph Anderson kun den anden som blev sekretær for Det øverste Præsidentskab.

„Du har aldrig sagt et uvenligt ord til mig." I 1922 blev George F. Gibbs pensioneret som sekretær for Det øverste Præsidentskab og Joseph overtog hans plads. I hele kirkens historie var Joseph kun den anden som blev sekretær for Det øverste Præsidentskab. Han sad i denne stilling i næsten 50 år hvor han klarede den enorme korrespondance som præsidenterne, såvel som Det øverste Præsidentskab, havde. I samme tidsrum virkede han i 22 år som højrådsmedlem i Bonneville staven, som rådgiver i 33. wards biskopsråd og sad i forskellige kvorumspræsidentskaber både i 33. ward og i Douglas ward.

Som sekretær for Det øverste Præsidentskab fik ældste Anderson et nært forhold til rådgiverne. Han mindes med glæde den omsorg han mødte hos præsident Charles W. Nibley, der var rådgiver til præsident Grant. Det var ikke altid nemt for præsident Grants sekretær/chauffør at følge med i præsidentens tempo. Præsident Nibley har mere end én gang foreslået: „Heber, synes du ikke vi skulle sende Joseph hjem, så han kan være sammen med sin familie i morgen?" På denne måde lykkedes det ældste Anderson at få fri en weekend fra tid til anden.

Udover sine pligter under Det øverste Præsidentskab blev Joseph også sekretær ved generalkonferencen. De

første år stenograferede han konferencetalerne og samlede dem, så de kunne udgives i den officielle konferencerapport. „Selv efter . . . vi begyndte at bruge båndoptagere, stenograferede jeg dem." Joseph ønskede ikke at et eneste af de inspirerede ord gik tabt og han nød så inderligt sin opgave. Han nød også i høj grad sit arbejde gennem de mange år som sekretær for Det øverste Præsidentskab og De tolvs Råd. Joseph lærte at respektere og værdsætte de eksempler som generalautoriteter viste, og mange af disse mænd blev hans personlige venner. „De er ikke middelmådige mennesker, de er Herrens storslåede mænd," siger han, og han elsker dem alle. Det er med en særlig glæde han mindes sine første forbindelser med sådanne mænd som ældste Rudger Clawson, tidligere præsident for De tolvs Kvorum [1857-1943] samt ældste James E. Talmage, tidligere apostel, [1862-1933]. „Ældste Talmage var den mest tekniske mand i verden med hensyn til sprog," husker han. „Han var højlærd, medlem af The Royal Society of Edinburgh i Skotland, [grundlagt i 1739] samt medlem af den rådgivende bestyrelse som samlede et amerikansk-engelsk leksikon — Webster Dictionary."

I sine sidste år var ældste Talmage lidt fysisk handicappet og Joseph var med til at bære ham op ad tempeltrapperne når han skulle til møder. Ældste Talmage overnattede mange gange på sit kontor fordi det var vanskeligt at flytte ham rundt: „Han bad mig ofte om at komme ind på sit kontor og tale med ham — jeg tror han var lidt ensom. Hvis jeg kom lidt sent hjem om aftenen, så vidste min hustru at jeg var sammen med dr. Talmage."

Måske den næreste ven ældste Anderson har haft i kirkens højråd var præsident J. Reuben Clark jun., rådgiver til præsident Heber J. Grant, Joseph F. Smith og David O. McKay. „Der gik sjældent en dag uden vi var sammen i timevis," husker han. „Han var som en far for mig og han sagde ofte at han betragtede mig som sin søn . . . der kan hverken skrives eller siges for meget om denne mands storhed og godhed." Og præsident Clark havde til gengæld den samme mening om Joseph: „Jeg har næsten udtømt hvad der er af superlativer som jeg kendte til i min forsøg på at fortælle Joseph hvor stor en pris jeg satte på hans arbejde," bliver han refereret for at have sagt.

„Joseph er en ydmyg men storslået sjæl . . . jeg er i større gæld til ham end jeg nogen sinde kan betale ham i dette liv, så jeg må vente til evigheden med at vise ham min taknemlighed, min respekt og min kærlighed."

Ældste Andersons mange personlige oplevelser med brødrene gennem årene har gjort ham vellidt. Da George Albert Smith blev kirkens præsident i 1945 blev Joseph bedt om at forblive som Det øverste Præsidentskabs sekretær. Joseph rejste vidt omkring med præsident Smith og opdagede at han virkelig var en „kærlig mand". Han mindes hvordan præsident Smith lagde sin egen overfrakke på en sæk tøj som skulle afskibes til de hellige i Europa, til dem som led under følgerne af den anden verdenskrig. Ældste Anderson mindes at han var sammen med ham da han besøgte præsidenterne for De forenede Stater og Mexico. De lod den tidligere præsident for De forenede Stater [Herbert Hoover 1929-1933] vente i forkontoret mens præsident

KALENDER FOR 1984

Som i de foregående år har hvert sprogområde indenfor det schweiziske tempeldistrikt i 1984 fået tildelt en eller flere "tempeluger" i årets løb. En "tempeluge" er fastsat til at vare fra tirsdag til og med fredag. I løbet af hver af disse fire dage vil der blive afholdt tre til fire endowment-sessioner. På lørdage følges en speciel månedlig orden som anført neden for. Templet er lukket om mandagen. Sessionerne i 1984 begynder tirsdag den 3. januar.

NAVNEUDSTEDELSE

Session A	06.50	- 07.10	tirsdag til lørdag
Session B	08.50	- 09.10	tirsdag til lørdag
Session C	12.00	- 12.20	tirsdag til lørdag
Session D	14.00	- 14.20	onsdag til fredag
Session E	16.40	- 17.00	kun på fredagen før den 2. lørdag i måneden/ SDH militær (engelsk)

Den 1., 4. og 5. lørdag i hver måned er alle sessioner på tysk.
Den 3. lørdag er alle sessioner på fransk.
Den 2. lørdag er de første to sessioner på engelsk og den tredie på tysk.

TEMPELUGER

Dato	Sprog	Region
JAN 3 - 6	Finsk	HELSINKI FINLAND
10-13	Fransk	BELGIEN OG FRANKRIG Brussel, Paris, Nancy
17-20	Tysk	HAMBURG
24-27	Tysk	STUTTGART (del) München, Stuttgart
JAN/FEB 31 - 3	Fransk	NICE FRANKRIG
7-10	Svensk	CENTRALSVERIGE
14-17	Tysk	FRANKFURT
21-24	Dansk	DANMARK
FEB/MAR 28 - 2	Ital.	ITALIEN
6 - 9	Fransk	BELGIEN OG FRANKRIG Brussel, Paris, Nancy
13-16	Tysk	WIEN (OG DEL AF STUTTGART) Wien, Bern, Zürich

Dato	Sprog	Region
JUL 3- 6	Fransk	NICE FRANKRIG
10-13	Finsk	HELSINKI FINLAND
17-20	Svensk	CENTRALSVERIGE
24-27	Dansk	DANMARK
JUL/AUG 31- 3	Spansk	SPANIEN
7-10	Port.	LISABON PORTUGAL
14-17	Tysk	HAMBURG
21-24	Fransk	BELGIEN OG FRANKRIG Brussel, Paris, Nancy
28-31	Tysk	STUTTGART (del) München, Stuttgart
SEP 4- 7	Ital.	ITALIEN
11-29	---	lukket
OKT 2 -5	Tysk	FRANKFURT
[illegible]	[illegible]	[illegible]

FRA VEN TIL VEN

Fra et personligt interview afholdt med ældste David B. Haight fra De tolvs Kvorum af Janet Peterson

„Min bedstefar blev anmodet om at flytte med sin familie fra Farmington i Utah til Oakley i Idaho, for at blive den første biskop på det sted. Brigham Young mente at hvis der var græs og vand og mulighed for at dyrke fødevarer der, så ville folk flytte dertil. Jeg blev født i en lille by hvor der kun boede 500 mennesker. Det var godt for mig.

Senere blev min far også biskop i Oakleys 1. ward. Selv om han døde da jeg var otte år så husker jeg ham ganske tydeligt. Han havde den lokale bank. Jeg elskede at tage til byen og gå ind i banken og se på at min far talte med folk ved sit skrivebord. Jeg kan se for mig hvordan min far hjalp folk, mens jeg voksede op. Han forstod at det er noget fundamentalt i evangeliet at hjælpe andre.

Jeg blev meget stolt da min far blev senator i staten. Han var den eneste mormonbiskop der sad i Idahos lovgivende forsamling. Når nogen spurgte

mig om jeg var i familie med biskop Haight eller senator Haight svarede jeg stolt: ,Jeg er hans søn!'

Min mor lærte mig at det er vigtigt hver dag at leve et godt liv. Hun havde altid en ko som vi børn skulle passe. På den måde lærte jeg allerede i min barndom at disciplinere mig, fordi koen skulle malkes tidligt hver morgen og igen om aftenen. Mor sørgede altid for at der var noget ekstra mælk som jeg skulle køre med til forskellige naboer.

Vi børn lavede vores egen morskab. Vi legede enkle lege som ikke krævede noget dyrt udstyr.

Den vigtigste bygning i vores by, udover skolen, var vort wards kirkebygning. Det var medlemmerne som skulle passe bygningen for vi havde ingen kirkepedel. Vi måtte gøre rent og feje i kirkebygningen såvel som passe grunden udenfor. Vi måtte også hente kul ind og fyre op i kakkelovnen. Vi var stolte af at vi kunne få lov at passe Herrens hus.

Søndagen i mit hjem var altid speciel. Så vendte vi stolene med stoleryggene ind mod bordet og knælede ned for at bede familiebøn, for det var altid det første vi gjorde når vi kom ind i spisestuen.

Jeg husker at vi tog op i bjergene for at fælde vores juletræ. Vi pyntede det med små stearinlys der sad i nogle små tinlyseholdere. Så udnævnte vi en brandkomité i familien, den skulle passe på at der ikke gik ild i træet. Vi børn fik hver en julestrømpe med gaver i. Vi fik selvfølgelig den særlige julemiddag og så sang vi mens min søster spillede klaver og jeg spillede violin.

Jeg fik en stærk fornemmelse af at det ikke alene var vores pligt at forkynde evangeliet i kirken for alle slægter, stammer, tungemål og folk, men at det

også var vores pligt at fuldkommengøre de hellige. Det betyder at de hellige skal lære at holde budene og efterleve de hellige ordinanser der fører til ophøjelse og evigt liv.

Ethvert barn kan begynde at lægge en god og solid grundvold til det han eller hun ønsker at blive og således begynde på at udføre sit livs mission. Når du bliver døbt indgår du pagt om at påtage dig Kristi navn, i beslutningen om at du vil tjene ham.

Kære unge mennesker, den bedste tid for jer at lære skrifterne at kende er lige nu. Jeg husker de historier fra Bibelen jeg som barn læste i min mors lille, blå bog. Hun lærte mig også at bede. Min mor var dybt interesseret i at vi lærte at tale til vor himmelske Fader.

Vi må lære at elske Herren og udvikle kærlighed til vore medmennesker. Frelseren forstod virkelig hvad kærlighed betyder. Da han talte til farisæerne som skændtes om alle lovene, sagde en sagfører, i håb om at fange Jesus i en fælde: ,Mester, hvilket bud i loven er det største?'

Han svarede dem: ,Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og hele dit sind.

Dette er det største og det første bud.

Der er et andet, som er dette ligt: du skal elske din næste som dig selv.

På disse to bud hviler hele loven og profeterne.' [Matt. 22:36-40].

Jeg tror på at det svar Frelseren gav den lovkyndige betyder at disse to bud er de vigtigste af dem alle for os at forstå og efterleve.

Husk at bede, at læse i skrifterne og udvikle et godt forhold til vor Fader i Himmelen, og sørg derpå for at elske alle mennesker og holde budene." ☐

„Er du ikke tørstig?"

H. Kent Rappleye

Det var som om den skoleklokke aldrig ville ringe. *Hvorfor var det som om den dag hvor bedstefar skulle komme, altid var den længste dag i året?* Alma spekulerede: *Og hvornår vil* —

Skoleklokkens kimen forstyrrede Alma i hans tanker og han løb så hurtigt han kunne ud af klasseværelset.

„Alma, tag det med ro!" råbte Almas lærer efter ham.

Men Alma hørte hende næsten ikke. Han skulle bare skynde sig hjem i dag. Bedstefar kom på besøg.

Alma snublede over en sten på grusvejen og faldt. Hans skolebøger og papirer blev spredt ud over det hele. Han sprang op og samlede sine bøger og papirer i en stor bunke, hvorpå han fortsatte i løb. „Hvorfor skal alting også forsinke mig den dag bedstefar kommer?" sagde han til sig selv.

Da Alma løb ind i køkkenet hvor hans mor stod og bagte brød, løb han så hurtigt at han ikke kunne standse og ramlede ind i køkkenbordet, så der stod en sky at mel op i luften.

„Alma! Hvad er der dog galt med dig?" skændte hans mor, og tørrede sine hænder i forklædet.

„Jeg er bare spændt på at se bedstefar," svarede Alma. „Hvor er han?"

„Din far og bedstefar er endnu ikke kommet hjem fra stationen. Se nu at komme ud herfra og få samlet æggene ind."

Alma skyndte sig ud i hønsehuset for at samle æg. Han var så stolt over at han ikke slog et eneste æg i stykker i dag hvor alt andet ellers gik skævt. Men da han kom ud for at fodre hønsene kom han til at læne sig for langt over tønden med korn, så den væltede. Alma forsøgte at skrabe kornet sammen og putte det i tønden igen, men hønsene var ivrige efter at få noget at den spildte mad og var straks over ham. Det var rædselsfuldt.

Da Alma endelig var kommet ud af hønsehuset løb han ind igen og råbte: „Er bedstefar kommet?"

„Ikke endnu," svarede hans mor.

Alma satte sig på en gammel træstub udenfor køkkenvinduet og pillede hønsefjerene af sine bukser. „Hvorfor kom bedstefar heller ikke til tiden?" surmulede han.

„Men barn dog!" sagde hans mor. „Se hellere at få gjort dit arbejde fær-

digt og hold op med at bekymre dig om hvornår bedstefar kommer. Han kommer når han kommer."

Alma rejste sig op og sparkede til nogle brændenælder. Han kunne ikke forstå hvorfor han var den eneste der glædede sig til at bedstefar skulle komme.

Alma gik over til den anden side af huset og samlede en spand fuld af kartoffelskræller og gulerodstoppe til grisene. Da Alma kom ind i grisestien brugte han alle sine kræfter for at løfte spanden op over rækværket til grisene, men han passede ikke på hvor han satte sine fødder. Pludselig gled han og faldt ind imod rækværket. Han spildte noget af den mærkelige blanding ned over sig. Alma var sikker på at grisene lo ad ham.

Alma satte spanden til side og gik ind i huset igen. Men før han kunne spørge efter bedstefar snusede hans mor i luften og stønnede: „Alma, var det absolut nødvendigt at lege med grisene? Nu kommer du til at vaske dig og tage rent tøj på før bedstefar kommer."

Alma gik ind i sit værelse, tog sit snavsede tøj af og begyndte at vaske sig. Han stod og vaskede sit ansigt, da han hørte sin mor råbe goddag. „Bedstefar er her!" råbte Alma og fik sæbe i øjnene. „Av!" hylede han og skyndte sig at skylle sæben ud af øjnene. Så snart Alma havde taget rent tøj på løb han ud i køkkenet. Lige idet han kom ud i køkkenet hørte han sin mor sige: „Jeg siger dig, far, jeg aner ikke hvad der går af den dreng når han ved at du skal komme. Han plager hele dagen og spørger hvornår du kommer, og han kan ikke gøre noget som helst uden det går galt."

Alma blev rød i hovedet og ville gemme sig, men nu kom bedstefar hen imod ham. „Nå der er du, Alma! Hvordan har mit yndlingsbarnebarn det?"

„Det var ikke min mening at plage, bedstefar," sagde Alma. „Jeg ville bare sådan ønske at du kom noget hurtigere."

„Du hørte hvad din mor sagde, ikke?" spurgte bedstefar.

„Ja men, det var ikke min mening at," sagde Alma, „men —"

„Du skal ikke være ked af det," sagde bedstefar. „Kom og sæt dig her ved siden af mig, så skal jeg fortælle dig en

Illustreret af Charles Shaw

historie som lærte mig noget om at plage.

„For mange år siden havde jeg et job med at tælle får ude på sletterne midt i Utah. En dag da min indianerven, Hunkup, og jeg skulle ud for at tælle dyrene, så glemte vi at tage vand med os. Nu er der jo meget, meget varmt ude på sletterne. Hvis man ikke husker at tage vand med, så er man nødt til at vide hvor vandhullerne er, ellers dør man."

„Vidste du hvor vandhullerne var, bedstefar?" spurgte Alma.

„Jeg vidste hvor nogle af dem var, men vi måtte ride tre timer for at komme til det nærmeste. På vejen til vandhullerne blev jeg meget tørstig. Jeg vendte mig om mod Hunkup og spurgte: ‚Hunkup, er du ikke tørstig?' Han vendte sig imod mig og svarede: ‚Nej, jeg er ikke tørstig.'

Vi red lidt hurtigere og mine læber blev så tørre at de begyndte at revne. Jeg vendte mig atter om imod Hunkup og spurgte: ‚Hunkup, er du ikke tørstig?' Han svarede igen: ‚Nej, jeg er ikke tørstig.'

Så kunne jeg slet ikke tale mere. Det eneste jeg kunne tænke på var at få noget vand. Selv vores heste var så tørstige at de næsten ikke kunne gå. Omsider kom vi over en lille høj og næsten lige foran os lå et vandhul. Hunkup hoppede lynhurtigt ned med ansigtet imod vandhullet og drak som om han ville drikke det hele. Jeg var helt paf da jeg lagde mig ved siden af ham og gispede: ‚Hunkup, jeg synes du sagde at du ikke var tørstig!' Hunkup rettede hovedet op, så på mig og sagde: ‚Nu er jeg tørstig.'

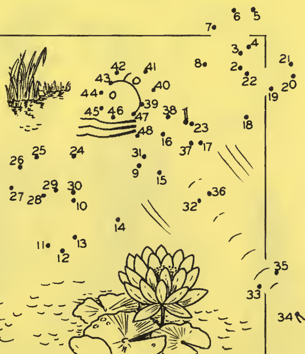
Ser du, Alma, vi kom ikke hurtigere til vandhullet fordi vi beklagede os over at vi var tørstige."

Alma så op på sin bedstefar og lagde mærke til at den gamle mand havde et smil i øjnene. *Næste gang bedstefar kommer,* tænkte Alma, *så vil jeg være lige som Hunkup. Jeg vil ikke ønske at bedstefar kommer før han kommer.* ☐

Farv mig grøn, blå eller brun

En guldsmed spiser biller, myg og andre flyvende insekter. Den ligner en lille flyvemaskine hvad enten den flyver rundt om søen eller sidder og hviler sig. Den holder altid sine vinger udstrakt og den kan ikke gå på sine ben.

Roberta L. Fairall

ENOS' BØN

[Enos' Bog]

En dag da Enos var på jagt i skoven kom han i tanker om noget han ofte havde hørt sin far, Jakob, sige om evigt liv og de helliges glæde. Han indså at han gerne ville finde noget der var vigtigere end de dyr han hele tiden havde jagtet. Enos knælede ned i ydmyg bøn og bekendte sine synder. Enos opløftede sin røst til Herren og bad om tilgivelse. Da det blev nat fortsatte han sin inderlige bøn til Herren. Enos ønskede fremfor alt at få tilgivelse for sine synder. Mens Enos fortsatte med at anråbe Herren i bøn, så hørte han en stemme sige: „Enos, dine synder er dig tilgivet, og du skal blive velsignet." [Enos:5].

Enos har sikkert været meget træt efter de mange timer han havde bedt til Herren. Og alligevel tænkte han ikke på at hvile sig. Han tænkte i stedet for på sit folk, nephiterne, og endnu engang udøste han sit hjerte til Herren. Denne gang bad han for nephiterne. Da Enos havde bedt længe hørte han igen Her-

rens røst i sit sind. Herren forklarede at nephiterne ville blive velsignede i henhold til deres retfærdighed.

Derpå bad Enos for sine fjender, lamaniterne, som var blevet meget onde og ugudelige. Enos' hjerte var fyldt med kærlighed og bekymring for dem skønt de hele tiden forsøgte at tilintetgøre Enos' folk.

Herren vidste at de ønsker Enos havde i sit hjerte var retfærdige, så han sagde til Enos: „Hvad end du beder mig om i tro, troende, at du skal få det i Kristi navn, det skal du få."

Enos var også bekymret for nephiternes hellige optegnelser. Han vidste at lamaniterne ønskede at tilintetgøre dem. Han bad derfor i stor tro om at optegnelserne måtte blive bevaret og komme frem til lamaniterne på et senere tidspunkt.

Enos, der vidste at alt hvad Herren havde sagt til ham var sandt, fik omsider fred, og fra den dag gjorde han det bedste han kunne for at gøre Herrens gerninger. Han tilbragte resten af sit liv med at undervise i evangeliet og bære sit vidnesbyrd. Hans fars bønner og belæringer havde gjort at han stod Herren nær, og Enos ønskede at dele disse store velsignelser med andre. ☐

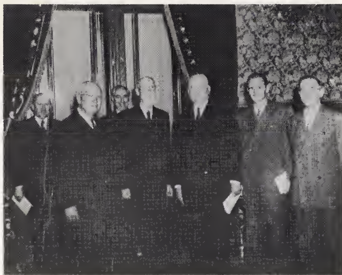
	20-23	Holl.	NEDERLANDENE
	27-30	Tysk	HAMBURG
APR	3 - 6	Fransk	NICE FRANKRIG
	10-13	Finsk	HELSINKI FINLAND
	17-20	Svensk	CENTRALSVERIGE
	24-27	Tysk	FRANKFURT
MAJ	1 - 5	---	lukket
	8-11	Tysk	STUTTGART (del) München, Stuttgart
	15-18	Spansk	SPANIEN
	22-25	Ital.	ITALIEN
MAJ JUN	29 - 1	Fransk	NICE FRANKRIG
	5 - 8	Port.	LISABON PORTUGAL
	12-15	Tysk	WIEN (OG DEL AF STUTTGART) Wien, Bern, Zürich
	19-22	Tysk	HAMBURG
	26-29	Tysk	FRANKFURT
	9-12	Holl.	NEDERLANDENE
	16-19	Fransk	BELGIEN OG FRANKRIG Brussel, Paris, Nancy
	23-26	Tysk	WIEN (OG DEL AF STUTTGART) Wien, Bern, Zürich
OKT NOV	30 - 2	Tysk	HAMBURG
	6 - 9	Fransk	NICE FRANKRIG
	13-16	Ital.	ITALIEN
	20-23	Svensk	CENTRALSVERIGE
	27-30	Finsk	HELSINKI FINLAND
DEC	4 - 7	Tysk	FRANKFURT
	11-14	Dansk	DANMARK
	18-20	Alle	Præsterdømme
DEC JAN	21 - 7	---	lukket

EGEN ENDOWMENT OG BESEGLING

Medlemmer, som ønsker at modtage deres egen endowment, skal planlægge at komme til templet den første dag (tirsdag) i deres tildelte tempeluge. Vær ved indgangen kl. 7.00.
Missionærer der har modtaget deres kald skriftligt, kan til enhver tid modtage deres endowment i en B eller C session. De bør være ved tempeldøren to timer før den ovennævnte adgangstid for enten session B eller C. De bør planlægge at deltage i flere sessioner.
Nye ægtepar bedes planlægge deres borgerlige vielse så de kan komme til templet hurtigst muligt efter vielsen for at blive beseglet. De bør medbringe deres vielsesattest. Hvis der er børn, der skal besegles til deres forældre, medbringes et korrekt udfyldt familieskema, der er behørigt efterset. For adopterede børn skal adoptionspapirene medbringes.
Indlogerings-reservationer, eller anmodninger om speciel indlogering, bør foretages gennem stavspræsidenten, eller gennem tempelturs-koordinatoren, på den specielle indlogeringsformular, som de har kopier af. Den bør dernæst sendes til templet af stavspræsidenten to uger i forvejen. Dåbsgrupper bedes selv organisere logi andet steds end i herberget.
Tempelherberget er først tilgängeligt om mandagen efter kl. 14.00. Søskende, som kommer før dette tidspunkt og ønsker logi, må selv finde dette et andet sted.

SWISS TEMPLE
Tempelstr. 4 CH-3052 Zollikofen

DA

Sidst i 1940-erne ledsagede Joseph Anderson [yderst til højre] præsident George Albert Smith [i midten] på et besøg hos Mexicos præsident. Mens de var der mødtes de med De forenede Staters præsident, Herbert Hoover [ved præsident Smiths venstre side].

Smith forklarede præsident Avila Camacho fra Mexico om Mormons Bog og bar sit vidnesbyrd for ham.

Efter præsident Smiths død virkede Joseph i 19 år under præsident David O. McKays ledelse. Hans barndomslærer var nu blevet kirkens leder. Præsident og søster Emma Ray Riggs McKay viste Joseph det samme storslåede eksempel på kærlighed til hinanden og til evangeliet, hvilket blev en legende i kirken. „Han var altid kærlig, hensynsfuld og høflig," husker han. Da profeten lå for døden mindes ældste Anderson at han besøgte præsidenten i hans lejlighed og fandt ham på sofaen med sin elskede i hånden. Jeg spurgte søster McKay hvordan hun havde det, og hun sagde: „Jeg har det godt, men jeg er bekymret for min kæreste." Så sagde jeg: „Han er stadigvæk din kæreste, ikke?" Hun svarede hurtig: „Selvfølgelig er han det."

Joseph havde stor ærbødighed for præsident McKay i de næsten 30 år han arbejdede for ham, og han kunne mærke hvordan der blev flere og flere opgaver i kirken mens han var præsident. I disse år hvor kirken gik fremad i hele verden søgte Det øverste Præsidentskab ofte Josephs råd, på grund af hans lange livserfaring. Hans gode råd og ekspertise kom lige så vel forretningsverdenen til gode. Når Joseph ikke havde travlt med kirkens anliggender arbejdede han i Deseret Books direktionsbestyrelse, i hvilken han sad som sekretær og kasserer i 40 år. I sine arkiver har han et smukt certifikat som han har fået fra *Encyclopedia Britanica* for sin artikel om kirken, som han skrev som talsmand for Det øverste Præsidentskab. Derudover har han brugt sine talenter i lederskabet for en lille sukkerfabrik og et jernbanekompagni hvor han virkede som vicepræsident. Hans arbejde med dette og hans arbejde i kirken har gjort ham fortjent til at blive

nævnt i bøger som *Who is Who in Amerika, Whos is Who in Finance and Industry* og *Who is Who in Religion.*

Snart efter at ældste Anderson var kaldet som generalautoritet fortsatte han sit livslange arbejde med at føre kirkens optegnelser, som øverste leder for kirkens historiske afdeling. Under hans ledelse blev afdelingen udvidet til også at omfatte store undersøgelser såvel som et omhyggeligt organiseret opbevaringssted for de enorme samlinger som kirken har arkiveret.

I 1977 blev ældste Anderson medlem af De halvfjerds' første Kvorum, og to år senere gik han delvis på pension, som emeritus i en alder af 90 år.

Men ældste Anderson *er* kun delvis pensioneret. Nu hvor han er 93 år kommer han stadig regelmæssig for at arbejde i kirkens kontorbygning. Væggene på hans kontor er nærmest tapetseret med billeder af kirkens tidligere præsidenter og apostle — alle underskrevet med kærlige ord. Hans bogreoler er fyldt fra gulv til loft med første udgaver af mange klassikere der handler om evangeliet, bl.a. hans egne erindringer: *Profeter jeg har kendt,* som blev udgivet i 1973. Som han sidder der afslappet i sin kontorstol virker han slank og livskraftig og hans vidnesbyrds kraft er uformindsket.

„Livet er dejligt," synes han, „på grund af Jesu Kristi evangelium." Han er taknemlig for sit gode helbred og siger at når han er fri for sygdom, så er det Herrens fortjeneste — samt motion. Han svømmer stadig to eller tre gange om ugen, en vane som han har haft de sidste 80 år, og han går lange ture som han altid har gjort. „Men jeg siger igen, man kan ikke forvente at Herren skal gøre det hele. Er man lydig mod sundhedens love så vil man få det godt."

Ingen som har set ældste Anderson stå på talerstolen er i tvivl om dette. Når han taler knytter han sin hånd for at understrege og fremhæve, og hele hans legeme er sprængfyldt med energi. Hans vidnesbyrd gør at hans stemme får magt og styrke.

Han er klar over at mange af hans tilhørere har brug for at blive opmuntret i troen, men han formaner dem kærligt. „Åh, lad være med at negligere evangeliets frelsende magt, så I helt mister livets største velsignelser." Hans inderlige anmodning understreges fordi man kan fornemme at han er én af os, hvilket skyldes den varme hvormed han formår at bringe sine tilhørere op på sit niveau. Der er ingen nedladenhed i hans stemme — kun en broderlig iver efter at udsprede den glæde han føler ved evangeliet.

Til trods for sine store erfaringer holder han på at han blot er ganske almindelig. „Jeg har aldrig været biskop, aldrig præsideret over en stav eller en mission," bemærker han. I oktober 1970 da han holdt sin første tale til en generalkonference, præsenterede han sig selv som „ydmyg på grund af . . . manglende evner". Han kunne dog modtage sin kaldelse med en ophøjet ro fordi han igennem 80 år havde lært hvordan man „betaler prisen". Ældste Anderson har fået selvtillid gennem ét af evangeliets enkle principper: „Og når vi opnår en velsignelse fra Gud, så er det ved lydighed mod denne lov, ifølge hvilket den er forjættet." [L&P 130:21]. Han understreger hvor afhængig han er af Herren, og hvordan han hele tiden må bede Herren om at „kvalificere" ham til arbejdet, men han har ingen illusioner om

at Herren gør hele arbejdet. „Prisen er at vi holder budene," bekræfter han. „Vi kan ikke forvente at blive ophøjet i vor himmelske Faders rige ved at tinge om prisen."

I de år der er gået har ældste Anderson været et levende vidnesbyrd om at dette princip virker effektivt. Hans villighed til at betale en hvilken som helst pris der forlanges for Herrens velsignelser, har resulteret i et liv som han har kaldt „med gode forbindelser" og „dejlige oplevelser". Han er bekymret for de mange der vælger at leve et tomt liv uden evangeliets „afslibende livsformål". „Livet er stort set værdiløst hvis ikke det bliver holdt sammen, bliver afslebet og tager form efter nogle store hensigter," har han brændende fortalt nogle venner i kirken. „Og der findes ikke noget større formål end at hjælpe sine medmennesker såvel som sig selv til at opnå den herlige frelse som vor Herre har lovet os."

Hans familie er måske blevet mest påvirket af hans uselviske energi. Han elsker billederne af sine tre smilende børn: Bette, Joseph R. og Elaine, som hænger på væggen i hans kontor, og han nyder sine ti børnebørn og 25 oldebørn som alle kalder ham „Papa". Søster Anderson har i 20 år været leder i GUF's hovedbestyrelse, og hun er en „smuk kvinde", siger hendes mand. Søster Anderson har været kronisk syg i flere år og han passer hende tålmodigt og hengivent. „Hun er en meget stærk og elegant kvinde," siger hendes børn som en hyldest til hende.

Ældste og søster Andersons børn mindes med kærlighed den milde atmosfære deres forældre holdt i hjemmet: „Far var aldrig ubøjelig, men altid sød og ydmyg," siger den ene datter.

„Lad være med at negligere evangeliets frelsende magt, så I helt mister livets største velsignelser."

Den anden datter husker hvordan hun på et deprimerende tidspunkt i sit liv modtog et opmuntrende brev fra sin far, og hvordan det ændrede hele hendes indstilling. „Han siger aldrig noget uvenligt og han ved hvad han skal gøre for at vi kan have det morsomt sammen." Nu hvor han er i halvfemserne kan han stadig motionere med sine børnebørn.

Forretningsmand, sekretær for præsidenter og generalautoritet i Herrens kirke — det er kaldelser der har været med til at give ældste Joseph Andersons liv sit særpræg. Men frem for alt er han en gentleman, han brænder for evangeliet og dets formål, han er uselvisk ven med alle som kender ham. Den britiske premierminister Benjamin Disraeli [1804-1881] skrev: „Livet er en kamp og alderdommen en fortrydelse," men for ældste Joseph Anderson er der intet at fortryde. Den fattige bondedreng som red over Utahs høje i Roy for næsten et århundrede siden står stadig iblandt os som et strålende vidnesbyrd om fredens frugt, der kommer af at han gennem hele sit liv har helliget det i sin Faders formål, og som et vidnesbyrd om at evig udvikling er evig glæde. ☐

Breck England er high school lærer og rådgiver i missionspræsidentskabet, Bountiful Central Stake i Utah.

Illustreret af Lee Shaw

LYSET FLYTTER SIG ALDRIG

Spencer J. Condie

En socialpsykologisk undersøgelse indebar et interessant eksperiment der viste hvor meget andres bedømmelse påvirker den måde vi ser tingene på. En psykolog byggede en lille maskine med et klart lys som kunne tændes, således at lyset kom som et skarpt lyspunkt. Når man ser et lyspunkt bryde frem i et mørkt lokale ser det ud som om lyset bevæger sig, selv om det sted lyset kommer fra står fast og slet ikke bevæger sig. Dette kaldes den selvbevægende virkning og det spiller en betydningsfuld rolle i dette eksperiment.

Det første trin i eksperimentet gik ud på at et menneske, lad os kalde ham Bill, blev ført ind i et mørkt lokale og fik besked på at bedømme hvor langt det lyspunkt bevægede sig hver gang han så det bryde frem. Han bedømte det til at være to centimeter den første gang, tre centimeter den anden gang og fire centimeter den tredie gang. Efter flere forsøg holdt han fast ved tre centimeter i gennemsnit.

Bill blev derefter kaldt ud af lokalet og Susan blev bedt om at sætte sig en meter fra lysmaskinen. Hun skulle så nævne sin bedømmelse hver gang hun så lyset. Den første gang sagde hun tre centimeter, den anden gang to centimeter og til sidst blev hun ved med at sige omkring en centimeter.

Da hendes bedømmelser var nedskrevet blev Bill igen kaldt ind i lokalet sammen med Susan og de fik begge besked på at nævne hvad hver især bedømte, når de så en ny række lyspunkter. Efter det første sagde Bill: „Tre centimeter," og Susan bedømte det til „en centimeter". Ved næste forsøg sagde Susan: „Halvanden centimeter," og Bill svarede: „Toenhalv centimeter." Ved flere efterfølgende forsøg blev de enige om at lyset bevægede sig to centimeter hver gang.

I første omgang er dette eksperiment måske ret almindeligt, men på mange måder er det højst interessant. *Lyset bevæger sig aldrig.* Det er kun vores begreber om lyset der ændrer sig. Når vi er sammen med andre der har en anden mening end os, så vil deres bedømmelser ofte påvirke vort syn på tingene, og vi vil til gengæld påvirke deres syn på verden.

Det er kun få af os der nogen sinde opnår at deltage i et eksperiment hvor vi kan sige vores meninger, men det kræves af os hver dag i vort liv at vi foretage vigtige bedømmelser i livets laboratorium. Vi har somme tider tendens til at glemme visse vigtige, evige sandheder. For eksempel: „Kristi Ånd gives alle mennesker, for at de kan kende godt fra ondt." Han har forsikret os at dersom vi er modtagelige for hans Ånd så vil han vise os „hvorledes [vi] bør dømme" [Moroni 7:16]. Frelseren henviste også til sig selv som „Verdens lys; den, som følger mig, skal aldrig vandre i mørke, men have livets lys" [Joh. 8:12]. Dette lys bevæger sig aldrig, og hvis det ser ud som om det fjerner sig fra os, så er det os der fjerner os. Det sker somme tider i hverdagen, som i det mørke laboratorium, at vi mister udsynet når de kendte landemærker står utydeligt. Vi tror at lyset har bevæget sig. En af måderne hvorpå vi bevæger os bort fra Kristi lys er når vi begynder at sige: „Det er ikke så dårligt endda." I ved hvordan det er:

„Jeg bander meget, men jeg tager aldrig Herrens navn forfængeligt."

„Jeg betaler ikke fuld tiende, men jeg betaler i det mindste noget."

„Jeg har været i biografen og set et par film som nok er lidt umoralske, men jeg ser aldrig film der er virkelig dårlige."

„Jo, jeg snyder nok i skat, men ikke så meget som andre jeg kender."

„Jeg betragter det ikke som sladder, når jeg blot fortæller sandheden."

„Det kan godt være at det tøj jeg går i ser lidt udflippet ud, men så skulle du se det de andre i skolen har på."

Og sagt med vor kære ven Nephis ord: „Således bedrager djævelen deres sjæle og leder dem omhyggeligt ned til helvede." [2 Ne. 28:21].

Og selv om lyset aldrig bevæger sig, så er det således at jo oftere vi kommer i kontakt med det unormale, nedbrydende og uønskværdige des mere normalt og ønskværdigt begynder det at forekomme os. Vi bliver mindre modtagelige for den stille, sagte røsts tilskyndelser. I det samme storslåede brev som det der motiverede den unge profet Joseph til at søge Herren i bøn, viser apostlen Jakob stor indsigt i hvad det er der sker:

„Salig den mand, som holder ud i prøvelse; thi når han har stået sin prøve, skal han få den livets sejrskrans, som Gud har lovet dem, der elsker ham.

Ingen må sige, når han bliver fristet: ‚Jeg fristes af Gud;' thi Gud kan ikke fristes af noget ondt, og selv frister han ingen;

Men enhver fristes, når han drages og lokkes af sit eget begær;

derefter, når begæret har undfanget, føder det synd, og når synden er fuldvoksen, avler den død . . .

Aflæg derfor al urenhed og alle de mange udslag af ondskab, og tag med sagtmodighed imod det ord, som er indplantet i jer, og som har magt til at frelse jeres sjæle." [Jakobs Brev 1:12-15, 21].

Og I unge, ædle af fødsel, I har kærligt fået befaling om at „forkynde hans guddoms kraft, som kaldte jer fra mørket til sit underfulde lys" [1 Pet. 2:9].

Og husk så at lyset aldrig flytter sig.

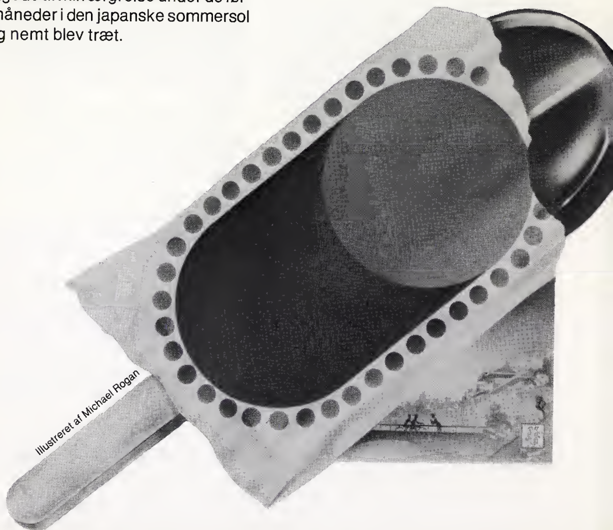

SOM DET SØMMER SIG FOR HELLIGE

Brent Schindler

I modsætning til de somre jeg var vant til i det sydlige Idaho i De forenede Stater hvor jeg er vokset op, var den sommer jeg tilbragte på Awaji-øen i Japan næsten ikke til at bære med al den fugtighed. Jeg var en ung missonær som kæmpede med at lære det japanske sprog og forstå Japans kultur. Jeg opdagede til min ærgrelse under de første måneder i den japanske sommersol at jeg nemt blev træt.

Awaji-øen er en lille ø. Den ligger ikke så langt fra havnene i Kobe og Osaka. Den største by, Somuto, på den lille ø er fyldt med typisk japanske dufte, lyde og synsindtryk. Kulturen her er ikke som

Illustreret af Michael Rogan

den man finder i nabobyerne Osaka og Kobe, og det er kun minimalt hvor megen indflydelse de fjerntliggende lande i vesten har ydet her. Selv om øen kan ses fra Osaka, som er ét af de større hovedområder i Japan, så ligger den praktisk talt isoleret, bortset fra speedbåden og færgen som dagligt kommer for at sove-øen kan have forbindelse med dens nærmeste naboer.

Jeg sad i morgenlyset ved mit skrivebord og balancerede forsigtigt på de to bageste ben af min stol, med Lære og Pagter på mit skød. Jeg skulle til at læse afsnit 105. Jeg lod blikket glide henover de første to vers, men standsede ved vers 3. Jeg læste det igen: „Men se, de har ikke lært at være lydige mod det, som jeg forlangte af dem, men er fulde af al slags ondt, giver ikke de fattige og lidende af deres midler, som det sømmer sig for hellige." Jeg spekulerede på hvad der egentlig mentes med „som det sømmer sig for hellige", mens min opmærksomhed ikke længere var fanget af bogen. Pludselig fik jeg overbalance og jeg nåede lige at læne mig fremefter i tide til at undgå at falde baglæns. Det ville nok ikke have været så slemt at falde bagover på tatamimåtten der lå på gulvet i den japanske lejlighed, men jeg var en stolt, ung missionær, og jeg ville ikke bryde mig om at forstyrre min seniorkammerat ved at falde ovenpå ham og hans sengemåtte som lå bag mig. Udenfor hilste en munter fårekylling morgenlysets stråler godmorgen, mens insekterne i nabolagets rismarker frembragte en livlig sommerserenade.

Da min kammerat og jeg havde spist morgenmad begyndte jeg at forberede den præstedømmelektie som jeg skulle give senere den uge. Jeg begyndte langsomt at sige sætningerne højt. Det var forbløffende så meget sværere det var at udtale det japanske sprog, i sammenligning med den fart jeg med stolthed noterede jeg kunne klare når jeg nøjedes med at sige sætningerne inde i hovedet. Fugtigheden virkede så intenst at jeg næsten ikke kunne huske de ord jeg skulle bruge for at forklare det aronske præstedømmes gengivelse. Mens jeg omhyggeligt forsøgte at genkalde mig den indviklede sætnings opbygning, hørte jeg at døren i det store japanske hus, som vi brugte til kirkebygning, blev åbnet udefra. Da jeg ikke kunne høre nogen hilsen fra den ubudne gæst blev jeg klar over at det måtte være bror Shinooki. Han var medlem af kirken og døv, og han var kommet på ét af sine hyppige besøg.

Bror Shinooki var en lille, tynd mand som kørte sin daglige runde på sin gamle cykel. Han boede i en lille, beskeden hytte for enden af en risikabel og stejl sti som snoede sig op ad et lille, ujævnt bjerg udenfor Sumoto. Hans ensomme liv har sikkert gjort ham mere ivrig efter at stifte venskaber, og han lod sig ikke kue af at han var døv.

Bror Shinooki havde mødt missionærerne før jeg kom til Awaji og han følte sig tiltrukket af de venlige, kristne udlændinge. Ved hjælp af et medlem fra Osaki som kunne tegnsprog havde bror Shinooki lært om det gengivne evangelium og modtaget dåbens velsignelser. Skønt mine evner til at kommunikere med den døve var mangelfulde, så nød jeg mine forsøg på at kommunikere med min døve ven. Ved hjælp af mimik, håndbevægelser og et enkelt billedsprog lykkedes det os i en forbløffende grad at udtrykke os. Men eftersom han ikke kunne kommunikere ved talens

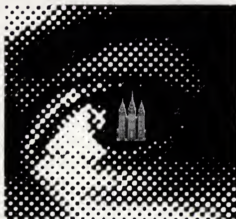
brug, spekulerede jeg ofte på hvor stort hans vidnesbyrd var og hvor megen forståelse om evangeliets principper der lå bag hans store, varme smil.

Det var usædvanlig varmt. Da vi blev klar over at vores muligheder for at studere skrifterne var begrænsede ved bror Shinookis glade ankomst, så besluttede min kammerat og jeg at vi ville følges med ham ned til en forretning i nabolaget og få os en is, så vi kunne være lidt sammen med vores døve bror, og samtidig få et ekstra skub før vi trodsede fugtigheden på øen i søgen efter sjæle som var parate til at høre vort glade budskab. Vi gik alle tre ned og købte os en is og søgte ly i skyggen af et solsvedent træskur, som dog gav de tre usædvanlige gæster en smule beskyttelse. Isen var ikke ovenud lækker, men den var billig og det gjorde den uimodståelig. Hvis vi var heldige kunne vi, når vi havde spist vores is, på pinden finde de japanske symboler der stod for „atari", og det betød at den stolte ejer kunne bytte pinden for endnu en is uden at skulle betale for den. Chancen for at finde én af de eftertragtede pinde virkede mere og mere fristende efterhånden som temperaturen steg. Jeg spiste den frosne substans omkring pinden, som om jeg instinktivt fulgte et ritual, og lod med vilje lidt af den hvide is dække det sted hvor der sædvanligvis stod „atari". Den sidste vigtige bid var altid den der oplyste mig om hvorvidt den næste is var gratis eller om jeg skulle betale den af mine sparsomme penge. Idet jeg tog den sidste, betydningsfulde bid lod jeg tungen glide ned over den glatte pind. Mine øjne kunne kun bekræfte at pinden virkelig var glat, der stod ingen japanske symboler på den. Jeg så at min kammerat led den samme skæbne, der stod heller ingen magiske ord på hans nøgne pind. Til vores forbløffelse var bror Shinooki heldigere end nogen af os. Symbolerne for „atari" smykkede hans tomme ispind. Først så min kammerat og jeg begærligt på pinden som bror Shinooki holdt i hånden, og derefter sendte vi hinanden et blik som for at trøste hverandre.

Vor døve ven blev lykkelig da han afslørede sin skat. Bror Shinookis ansigt strålede og han smilede til min kammerat og mig. Uden at tænke sig om et eneste sekund hoppede bror Shinooki beslutsomt med sin pind i hånden ud på den smalle vej og gav den kærkomne pind til en dreng som dovent kørte forbi på sin cykel. Det var som om vor døve vens smil smittede, for drengens ansigt lyste op, idet han greb pinden og skyndte sig hen i forretningen for at gøre krav på sin lækre ispind. Bror Shinooki kom tilbage til sine to ydmyge missionærvenner. Selv om vores ven ikke ved af det, så var han i det øjeblik en stor lærer, han havde lært os om ægte uselviskhed. Jeg blev tydeligt klar over at bror Shinooki forstod hvad det betød at dele ud af sine midler og være „som det sømmer sig for hellige" [L&P 105:3]. Vi opdagede at selv om et menneske ikke kan bære sit vidnesbyrd i ord, så er hans evner til at efterleve det usvækket. Kommunikationens barriere smeltede lige så stille og vi kommunikerede alle tre fuldt ud i det øjeblik — et øjeblik som ikke kan beskrives med ord, men kun kan forstås med hjertet. ☐

VISIONER OM EVIGHEDEN

Don Lind

Mormon Tabernakelkoret bliver ofte inviteret til at synge ved særlige lejligheder rundt omkring i De forenede Stater, blandt andet når der bliver indsat en ny præsident. Det er en fast regel at den der leder programmet beder koret synge „Battlehymn of the Republic" [Glory, glory, hallelujah].

Denne fantastiske salme er komponeret af Julia Ward Howe under den amerikanske borgerkrig mellem nord- og sydstaterne [1861-1865]. Hun havde netop besøgt en lejr med nordstatssoldater, ganske almindelige mænd der havde engageret sig i en sag der var større end dem selv, en sag der overgik ufuldkomne motiver og verdslige ambitioner. Hun lagde et kort øjeblik mærke til hvilken herlighed der kunne trænge sig gennem de smerter og den hjertesorg som forårsagedes af den forfærdelige krig, og hun skrev: „Jeg har med mine egne øjne set Herrens strålende komme ... hans sandhed har stadig fremgang."

Hendes strålende visioner inspirerede folk og gav dem den smule ekstra mod de trængte til for at nå deres mål.

Vi trænger alle til mod for at nå vore mål. Vi trænger alle sammen til at se „Herrens strålende komme", vi har alle sammen brug for visioner om evigheden.

Sidste dages pionererne har sikkert vidst hvad evigheden var. Tænk et øjeblik på hvad det i virkeligheden ville sige at være pioner. Tænk på hvordan de hellige blev fordrevet og måtte se tilbage over den frosne flod på deres dejlige, varme huse i Nauvoo. Tænk på hvordan det har været for én af mine oldeforældres søstre som i en alder af 5 år vandrede fra Winter Quarters i Nebraska til den store Saltsødal i Utah. Forestil dig hvordan det må have været at gå bagved en vogn eller foran en håndkærre i de støvede hjulspor. Forestil dig hvordan det måtte være at tilbringe et halvt år med at rejse gennem støv og snavs. Tænk på de mødre som fødte børn på sletterne. Tænk på den hjertesorg det måtte være at gå med et barn og derpå være nødt til at lægge dette kostbare, nyfødte barn i en grav og dække det til med sten, mens de bad til at ulvene ikke måtte komme og spise det lille legeme.

Hvad mon det var der motiverede disse mennesker til at fortsætte under sådanne forhold? Det var jo ikke noget de skulle. De kunne have vendt om. Der var mange mennesker som sluttede fred med pøbelhoben og lod være med at drage vestpå. Hvad var det der motiverede de trofaste hellige til at gøre som de gjorde? Jeg antager at de havde set Guds herlige rige. Da Brigham Young så Salt Lake-dalen var den ikke opfyldt af huse og kirker og templer sådan som han vidste den ville blive det en dag. Men han så herligheden for sig, og han tvivlede aldrig. Og han var ikke alene. De havde alle hver på deres måde forestillet sig Guds riges herlighed. Det var dette som fik dem til at vandre over sletterne. De måtte have set herligheden — det var deres visioner eller vidnesbyrd.

Et andet eksempel som betyder meget for mig er min tipoldemors. Hun voksede op i et hyggeligt samfund i England, mellem grønne bakker. Hendes familie var ikke velhavende, men de havde det godt efter den tids standarder. De forlod disse forhold for at rejse over Atlanten — ikke med jetfly, eller med en moderne luksusliner. De rejste i selskab med nogle hellige. Det lykkedes dem at hyre et skib i Liverpool i England. Det eneste skib de kunne få fat i var ét som man havde tænkt sig at kassére. Men de tryglede ejeren om at leje det ud til dem for en sidste tur over Atlanten. Ejeren tænkte: „Ja, det har en rimelig chance for at klare en rejse." De fandt en kaptajn og en besætning som var parat til at sejle det gamle, forfaldne skib.

Da de havde sejlet på havet en uges tid blev det et forfærdeligt stormvejr, og stormen slog ind over skibet.

Kaptajnen ønskede ikke at en masse panikslagne passagerer skulle forstyrre hans besætning under de forfærdelige vejrforhold, så han lukkede ganske enkelt lugerne for at sikre sig at passagererne blev under dækket. Så havde de ingen mulighed for at komme op.

Nede i mørket stod de helliges kister med husholdningsredskaber, og de løsnede sig fra de reb de var bundet med og rutsjede fra den ene side af kabinen til den anden, derfor turde passagererne ikke stå ud af deres køjer af frygt for at få deres ben knust i mørket. De havde taget deres kogegrejer med om-

bord, og potter og pander rutsjede fra den ene side til den anden, og lavede næsten lige så megen støj som de små børn der skreg af rædsel i det totale mørke hele natten.

Da stormen holdt inde og de hellige igen fik lov til at komme op på dækket, holdt de omgående en andagt hvor de takkede Herren for deres redning. Den gamle kaptajn var imponeret. Da han havde hørt dem synge deres salmer og bede deres bønner, sagde han: „I må tilbede en Gud der har en hel del til overs for jer, ellers havde I ligget på bunden af havet her til morgen. Skibet har taget vand ind hele natten, sømændene stod i vand til knæene og pumpede på livet løs, mens det gamle skib sejlede videre i stormvejret."

De vidste jo alle sammen i forvejen at det var en risiko de måtte tage. Hvorfor gjorde de det? Hvorfor gør folk sådan noget? Jeg formoder at de har set Guds riges herlighed. Jeg har mistanke om at der er en masse mennesker som udøver heltegerninger bare fordi de måske et enkelt øjeblik har set betydningen af et ideal.

De fleste af os tilbringer vort liv med helt almindelige dagligdags gøremål — med at gå i skole, tage til og fra arbejde, gøre rent, vaske tøj og alt det kedelige som virker meget trist og gråt og glædesløst. Men nu og da er der nogle mennesker som får øje på hvad der virkelig sker, og det inspirerer dem til at opnå overmenneskelige restultater. Det er de mennesker vi med stor beundring ser tilbage på i historien. Det er sådanne mennesker der har gjort det muligt for os at nyde evangeliets velsignelser under så gode forhold. Vi bør være dem evigt taknemlig for dette.

Jeg håber at vi allesammen på en vis

måde kan se det herlige ved Guds rige. Der er forskellige herligheder som vi kan se, men de afspejler allesammen vor himmelske Faders herlighed. Somme tider får vi øje på herligheden ved at se de resultater som Guds børn opnår. Og hvad det end er som overbringes eller modtages af det menneskelige sind eller den menneskehånd, så er det et vidnesbyrd om Skaberens sind og hånd. Jeg har i mit arbejde ved NASA [The National Aeronautics and Space Administration] mange gange set en sådan herlighed.

Det er naturligvis godt at se de menneskelige bedrifter i perspektiv. Vi behøver kun at se op på nattehimlen for at få øje på i hvor høj grad vor Faders ger-

ninger overgår vore. Jeg har faktisk ofte set vor himmelske Faders herlighed i det smukke som han har skabt for os i denne verden.

Jeg flyver ofte til og fra uddannelsesmøder og øvelser forskellige steder indenfor NASA. For at gøre det får jeg overdraget et T-38 jetfly fra NASA, og så flyver jeg som led i min uddannelse som astronaut. Jeg tager ofte afsted på arbejde i en højde af 14 000 meter, i kun lidt under lydens hastighed. I 14 000 meters højde er der ingen ordinære flyvemaskiner! Der er ingen bjerge som jeg skal undgå. Jeg elsker at læse i Lære og Pagter mens jeg flyver. Ind imellem er vejret klart og så ser jeg et fantastisk syn.

På én af mine flyveture kunne jeg se omkring en sjettedel af De forenede Stater på én gang, og det er en imponerende måde at se sit land på. I den højde kan man ikke se affaldet der ligger i vejsiden. Man kan ikke høre familier skændes. Man tænker ikke over at der er skilsmisser, diskriminering og fattigdom dernede. Det er et smukt syn. Man ser verden som Herren skabte den.

Jeg fløj langs De forenede Staters østkyst en aften i 14 000 meters højde. Det havde været et forfærdeligt tordenvejr og luften var renset, så den var fuldstændig klar. Hele kysten lignede et stykke sort fløjl der var overdrysset med en håndfuld diamanter.

Men det vi ser i vor himmelske Faders børns tilværelse er måske endnu mere fortryllende end naturens undere. Jeg var med til den højtidelige forsamling da præsident Harold B. Lee blev opretholdt som kirkens nye præsident. Jeg fik en åndelig åbenbaring om at denne mand var en profet, nøjagtigt som Abraham eller Isak eller Peter var. Sådanne små åbenbaringer kan hjælpe os til at udføre en masse hjemmelærerarbejde og andre opgaver i kirken som ikke er særlig imponerende.

Jeg gik for det meste til NASAs møder i Binghamton i New York, hvor der findes rummodeller som vi bruger til øvelsesflyvning, og her besøgte jeg en lille forladt by som hedder Harmony i Pennsylvania. Der i nærheden ligger Susquehanna-floden. Langs floden er der områder hvor der ikke findes et eneste hus eller en jernbane eller en telefonpæl. Der er ikke nogen som helst antydning af at der ser anderledes ud nu end dengang Joseph Smith og Oliver Cowdery så det. Man kan gå langs flodbredden og sige: „I hvilken af disse indsøer var det mon at Johannes Døber viste brødrene hvordan de skulle døbe hinanden? I hvilken af disse små bakker eller i hvilken lund viste Peter, Jakob og Johannes sig for disse brødre og overdrog dem det melkisedekske præstedømme?" Så er det man fornemmer en lille smule af den ånd som var til stede ved disse forunderlige begivenheder.

Jeg har også besøgt Adam-ondi-Ahman i det vestlige Missouri. Her fik jeg den samme vision om herligheden. Profetierne siger at der en dag skal afholdes et helt specielt møde der. Adam vil præsidere over det. Han vil bede om rapporter fra de forskellige uddelinger. Så vil Frelseren vise sig og Adam vil overdrage ham et tusindårsrige. Men det bliver et lukket møde. Der vil formodentlig kun være nogle få udvalgte præstedømmeledere som kender til det. Men det gør et stort indtryk at befinde sig i dette område.

Det er ikke alle mennesker der har visioner om Guds riges herlighed. I slutningen af sidste århundrede var der

f.eks. en religionsleder, mr. Wright, i Elkhart i Indiana. Han fik besøg af en mand der hed professor Kelly. Professor Kelly var en lokal lærer som forsøgte at samle penge ind til forskning indenfor teknik, og han ønskede mr. Wrights støtte. Han sagde at hvis mennesker ville koncentrere sig om industri og teknik, så ville de kunne udrette det mest utrolige og hæve deres levestandard. Han beskrev noget af det han mente kunne udrettes. Han sagde bl.a. at menneskene kunne forlænge deres levetid. De kunne bygge huse med bekvemmeligheder man ikke før havde hørt om. Menneskene kunne måske oven i købet en dag komme til at flyve som en fugl.

Mr. Wright svarede: „Det er en ugudelig tanke! Jeg har ikke i sinde at støtte den sag. Gå hjem og bed om tilgivelse. At antyde noget sådant som at mennesket skulle kunne flyve som en fugl det er at trodse Guds vilje!"

Mr. Wright havde to sønner — Wilbur og Orville som fik deres visioner om evigheden da de i 1903 fløj den første flyvemaskine der var tungere end luften og gik ved motorkraft.

Det er ikke altid at folk ser Guds riges herlighed. Og somme tider ser de noget som er en forfalskning af herligheden. De spilder deres liv med at søge efter de syv guldbyer eller ungdommens kilde. De søger det urealistiske. De søger narreguldet [jernpynt] frem for det ægte.

Lad os håbe på at vi kan se den sande Guds herlighed og fange den ægte Ånd. Jeres generation, og jeg håber også at min generation, vil kunne leve så vi ser Frelserens andet komme. I vil måske opleve prøvelser der får pionerernes vandring over sletterne eller en

rejse over Atlanten i et faldefærdigt skib til at virke ophøjet. I får måske brug for visioner om Guds riges herlighed for at finde støtte på sådanne tidspunkter. Hvis I gør dette — hvis I har set evangeliets herlighed, Kristi andet komme, tusindårsriget, det celestiale rige i et syn — så kan det støtte jer på jeres vandring over jeres sletter mens støvet blæser jer i ansigtet. Måske skal I begrave jeres børn på sletterne eller hvad nu jeres udfordringer måtte blive. I vil få prøvelser således som enhver generation har haft prøvelser. I får måske flere prøvelser end de fleste andre generationer. Så får I brug for at se Guds riges herlighed, for at finde støtte i sådanne stunder. ☐

Bror Lind er astronaut i U.S. National Aeronautics and Space Administration. Det er berammet at hans første flyvetur i rummet skal finde sted i september, 1984.

FREMAD HERRENS STRIDSMÆND

Første del

Jack Weyland

Vi kan ikke alle sammen komme på Brigham Young universitetet — i det mindste ikke når man er nybagt student og kun bor 24 km fra en lignende skole, tænkte Mark da han gik ind for at sætte sig på sin plads i det store klasselokale i statsskolens første undervisningstime.

Han så på de 60 andre fremmede som også havde besluttet sig til at læse sociologi. Mange af dem var også nybagte studenter der slog op i deres notatbog for første gang.

Han så sig omkring for at finde ud af om der var andre medlemmer af kirken. Så vidt han kunne se var han den eneste sidste dages hellig i skolen. To rækker foran ham sad en pige som han blev opmærksom på. Det var ikke hendes lange hår der faldt blødt ned over hendes skuldre eller hendes høje kindben der fangede hans øjne. Hun læste i Bibelen.

Læreren, dr. Guthrie, kom ind i klasseværelset. Han havde sweater på og i hånden havde han en gammel pibe, som han omhyggeligt stoppede mens han ventede på at skoleklokken skulle ringe. Han så ud til at være omkring 30 år. Marks vejleder havde fortalt ham at dr. Guthrie var én af de populæreste lærere på skolen. Han havde de sidste tre år vundet en belønning for sin undervisning.

Dr. Guthrie begyndte klassen med at fortælle at han havde tømmermænd fordi han havde drukket lidt for meget til et selskab aftenen før, men at han alligevel ville forsøge at give en lektie. Han begyndte med en vittighed.

Mark så sig omkring og så på de andre i klassen. De fleste af dem så ud til at være glade for at få en lærer der var „menneskelig".

Dr. Guthrie talte fem minutter mere om hvad der krævedes til dette kursus, hvorpå han fortalte en anden vittighed der sluttede med en lang række eder.

Klassen lo for at vise deres godkendelse.

Pigen foran Mark rakte hånden op.

„Ja?" sagde dr. Guthrie.

Hun rejste sig med Bibelen i hånden. Hun stod værdigt og sagde ganske roligt: „Jeg er kristen, dr. Guthrie, og jeg tror på at Bibelen er Guds ord. I Bibelen kan vi lære at det er syndigt at tage Herrens navn forfængeligt."

Mark stirrede på denne smukke pige som ikke brugte make-up, og som havde mod nok til for øjnene af 60 mennesker at erklære sine standarder. I samme øjeblik syntes han det var synd for hende, for han vidste hvordan resten af klassen ville reagere. Dr. Guthrie så omhyggeligt på hende et øjeblik, mens han spekulerede over om han skulle ydmyge hende foran klassen eller lade være.

„Hvad hedder du?"

„Sara Taylor."

„O.K., Sara, tak skal du have. Jeg vil prøve at holde styr på mit sprog."

Dr. Guthrie så et øjeblik på sine notater, så kiggede han op med et skævt smil og sagde: „Sara har netop fejet halvdelen af min lektie overbord."

„Jeg er fritænker og alle de henvisninger du kommer med fra Bibelen har ingen betydning for mig"

Latteren rullede gennem det store klasselokale.

„Ved I hvad? — Jeg har fire vittigheder som jeg ikke kan fortælle i dag, men hvis nogen ønsker at høre dem," sagde han med en skadefro latter, „så kom hen til mig efter klassetiden, så skal jeg hviske dem til jer."

„Du kan jo bare sende hende udenfor, når du ønsker at fortælle en vittighed," foreslog én af eleverne.

„Jeg er bange for at hun kommer til at stå udenfor hele tiden," spøgte dr. Guthrie.

Da klassen var slut og de øvrige blev for at høre vittighederne, fulgtes Mark med Sara ud i hallen.

„Sara?" råbte han efter hende.

„Ja?" sagde hun og vendte sig imod ham.

„Jeg er enig med dig i hvad du sagde om Bibelen."

„Er du? Det hørte jeg ikke noget til i klassen." Hun vendte sig hurtigt om og gik.

Da Mark kørte hjem den aften gennemgik han i tankerne denne første klassetime og forestillede sig at det var ham der havde rejst sig, således som Sara gjorde. Men han vidste at han ikke kunne have gjort det.

Under kørslen mindedes han hvor ulykkelig han var da han gik i en lille landsbyskoles første klasse, og han genoplevede panisk hvordan han forsøgte at besvare en lærers spørgsmål, men stammede så forfærdeligt at læreren til sidst måtte spørge en anden. De andre drenge havde i skolegården det år forsøgt at efterabe ham dag efter dag, indtil han til sidst slet ikke gik ud i frikvartererne.

Efter det første år flyttede de til en større by og en professionel talepædagog havde omhyggeligt hjulpet ham over problemet, men han havde stadig de følelsesmæssige ar. Han kunne ikke tale til en større gruppe.

Den næste time begyndte med at dr. Guthrie omhyggeligt passede på sit sprog. Mark måtte indrømme at han var en dygtig lærer og at han kun brugte vittighederne som en adspredelse til at holde eleverne vågne.

Da halvdelen af timen var gået blev han klar over at eleverne begyndte at blive trætte af sociology og så fortalte han en vittighed i et meget dårligt sprog. En flok unge mænd der sad på sidste række brølede af latter.

Sara rakte igen hånden op.

Dr. Guthrie så hende og sagde grinende: „Oh, jeg har været en slem dreng. Ja, Sara."

Hun rejste sig atter og sagde med en rolig stemme: „I Bibelen kan du læse at hor er synd."

„Det kan godt være, Sara. Men jeg tror ikke på Bibelen. Jeg er fritænker og alle de henvisninger du kommer med fra Bibelen har ingen betydning for mig. Jeg er mere interesseret i det der kan ses og bevises. Vær venlig at begrænse dine udtalelser til det der har intellektuel værdi."

Hun satte sig. Mon det bliver dr. Guthrie der taber? tænkte Mark.

Illustreret af James Christiansen

„Du har narret mig," sagde hun, idet hun vendte sig raskt omkring og forlod bygningen.

Efter timen standsede Mark hende ude i hallen.

„Vil du have et stykke wienerbrød og et glas mælk?"„Hvorfor det?"

„Fordi jeg gerne vil tale med dig."

De gik ned i elevernes cafeterie og fandt et bord i en krog.

„Sara, jeg beundrer dig for dit mod."

For første gang virkede hun afslappet, da hun blev klar over at han ikke var ude på at argumentere med hende.

„Jeg ved godt at jeg ikke klarede det særlig godt, men jeg er nødt til at sige noget. Jeg kan bare ikke lade ham angribe alt hvad der er mig kært."

Så fortatte hun: „I dag før timen kom en pige hen til mig og sagde at hun ikke håbede at jeg var ude efter de bedste karakterer i klassen. Jeg spurgte hende om det var fordi hun ønskede gode karakterer at hun ikke havde sagt noget i klassen, og hun svarede: ‚Ja selvfølgelig, jeg er parat til at tro hvad som helst han ønsker jeg skal tro, bare for at få den bedste karakter.'"

„Åh," sagde Mark og følte at den historie var en lille irettesættelse til ham.

„Hvorfor sagde du ikke noget?" spurgte hun så blidt som hun kunne.

Han så hende ind i øjnene som for at finde ud af om han kunne betro sig til hende. Hun virkede ikke særlig arrogant.

„Jeg er bange," svarede han ærligt.

„Enhver vil være nervøs, det er da naturligt."

„Nej, det er ikke kun det. Men da jeg var dreng havde jeg en talefejl. Jeg overvandt den, men jeg er stadigvæk bange for at de skal le ad mig."

„2. Mosebog, kapitel 4, vers 10, 11 og 12," svarede hun og lo.

„Hvad er det?" spurgte han.

„Her, jeg skriver henvisningen ned til dig, så kan du slå det op senere." Hun skrev henvisningen på en serviet og gav ham den. Han puttede den i sin tegnebog.

„Er du kristen?" spurgte hun.

„Ja," sagde han og spekulerede på, hvor meget mere han skulle fortælle hende.

„Du kommer til at vise det en dag. Jesus vil hjælpe dig."

Han spekulerede på hvorfor denne pige, der kun havde en brøkdel af den kendskab til Frelseren fra skrifterne som han havde, var så meget bedre til at vise ham sin kærlighed.

„Vil du hjælpe mig?" spurgte han hende.

„Ja, naturligvis."

„Dr. Guthrie kender sine sager, men ser du, måske ville det virke mere effektivt hvis vi kunne møde ham på hans eget område — ‚intellektuel værdi'. Min søndagsskolelærer er jurist og arbejder med retssager. Han ved hvordan man skal fremstille en sag for en jury. Jeg er sikker på at han vil hjælpe os. Vil du følges med mig hen i min søndagsskole?"

„Hvad er det for en kirke?" spurgte hun.

„Det er Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Den vi kommer i ligger 24 km herfra. Jeg kunne ringe til dig og

så kunne vi følges ad derhen i min bil." Han hentede hende søndag morgen klokken 7.30, så han kunne komme til sit præstedømmemøde. Hun deltog i hjælpeforeningens søndagsmøde. Efter klassen så han hende komme ud af klasselokalet. Hun var meget oprevet. „Hvad er der galt?" spurgte han.

„Kør mig hjem eller også går jeg."

„Hvorfor?"

„Det er jo mormonkirken."

„Ja, det kaldes den også."

„Er du mormon?"

„Ja."

„Du har narret mig," sagde hun, idet hun vendte sig raskt omkring og forlod bygningen.

Han løb efter hende. „Hvor skal du hen?" spurgte han.

„Tilbage til skolen." Hun stoppede op og rettede en beskyldning imod ham: „Du er jo ikke kristen."

„Hvordan kan du sige det? Mon ikke en kirke der er opkaldt efter Frelseren er kristen?"

„Hvad så med Mormons Bog?" sagde hun. „Det er jo jeres Bibel, er det ikke?"

Hun vendte sig og løb fra ham. Han løb efter hende. Halvvejen hen til den næste sidevej satte hun farten ned til en rask spadseren. Hun ville ikke have at han skulle gå ved siden af hende, så hun sørgede hele tiden for at han var et par skridt bag hende.

Da de var nået et par sidegader længere hen, standsede en familie Mark kendte og spurgte om han havde brug for hjælp. Han bad dem fortælle hans forældre at han kom senere hjem. Men før de kørte videre spurgte han om han kunne låne en Mormons Bog af dem. De lånte ham villigt en bog. Han måtte løbe for at nå hen til Sara. På dette tidspunkt var de nået udenfor den lille by og gik langs en vej der gik ud til den hovedvej som førte til skolen.

„Sara, du kan da ikke gå 24 kilometer!"

„Det skal du få at se."

„Sara, hør nu på mig. Nu skal jeg læse noget for dig fra Mormons Bog." Hun gik hurtigere, men Mark holdt sig tæt nok bagved hende til at hun kunne høre ham: „. . . for at overbevise jøder og ikke-jøder om, at Jesus er Kristus, den evige Gud, som åbenbarer sig for alle folk . . ."

„Har du flere koner?" bed hun ham af.

„Jeg har ikke en eneste, og hvis alle kvinder er lige så urimelige som du er så tror jeg at jeg må holde mig til det."

Hun blev ved med at gå.

Et par minutter senere forsøgte han igen. „Sara, nu skal jeg læse noget om Frelseren for dig. Vidste du at han besøgte folk i den nye verden efter sin opstandelse?"

Intet svar.

Mark begyndte at læse højt fra 3 Nephi, kapitel 11. Idet han begyndte, satte hun atter farten op i et forsøg på at nå udenfor hans stemmes rækkevidde.

Det var vanskeligt for ham både at læse og se hvor han gik. En gang faldt han, men han rejste sig hurtigt op og fortsatte.

Efter et par sider satte hun farten ned.

Han læste højt for hende lige til slutningen af 3 Nephi. Det tog to timer.

Til sidst stoppede hun og vendte sig om. „Det du har læst her, er det alt sammen fra Mormons Bog?"

„Ja."

Hun gik hen imod ham. Så gik hun forbi ham og blev stående et øjeblik, og

så fortsatte hun, men denne gang tilbage mod byen.

„Hvor skal du hen?" råbte han efter hende.

„Tilbage til Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige."

„Sara?" råbte han efter hende.

„Hvad er der?" spurgte hun uden at standse op.

„Jeg går med dig."

Hun stoppede op og vendte sig. Det var første gang han så hende smile den morgen.

Da de nåede byen var det andet ward netop begyndt deres nadvermøde. Han ledsagede hende hen på anden række.

Det var faste- og vidnesbyrdmøde, og ét af den slags møder man håber aldrig får ende. Han så på et tidspunkt hen på Sara og lagde mærke til at tårerne strømmede ned ad hendes kinder.

Efter mødet kørte de hjem til bror Packard, som var jurist og Marks søndagsskolelærer. Han lovede at hjælpe dem med en debat om de begreber som dr. Guthrie havde fremlagt. De blev så længe at de blev inviteret til middag. Mens Sara hjalp søster Packard i køkkenet ringede Mark hjem til sine forældre og forklarede dem hvad der var sket. Han ringede også til to missionærer og arrangerede et tidspunkt hvor Sara kunne få missionærlektierne.

Ugen efter forberedte Mark og Sara hvordan de kunne drøfte dr. Guthries meninger med ham. En dag tilbragte de adskillige timer på biblioteket hvor de tog notater fra rapporter som kunne støtte deres indstilling til kyskhed, familielivet og narkotikamisbrug. De fyldte deres notater i en skotøjsæske. Om torsdagen mødtes de med bror Packard som hjalp dem. Fredag aften fik Sara sin første lektie.

Lørdag morgen tog Mark Sara med en tur ud i de bjerge som ligger i nærheden af skolen. Hun havde aldrig klatret i bjerge før, så han valgte en nem vej. Det var friskt vejr og bladene på aspetræerne i dalen var begyndt at få forskellige gyldne farver. De tav begge to mens de klatrerde i klipperne og talte kun når det var nødvendigt, nærmest for at virke så lidt forstyrrende på det smukke omkring dem som muligt.

Omsider nåede de toppen og satte sig ned. Han trak to æbler frem af sin lille rygsæk. De spiste langsomt æblerne, mens de så morgenen forvandle sig til dag.

Hun så virkelig godt ud, tænkte han ved sig selv. Når Sara i skolen sad ved siden af en anden pige der brugte make-up, så hun meget almindelig ud, men her hvor enkelhed betegner skønhed, så hun godt ud.

„I aftes vågnede jeg op og begyndte at græde," sagde hun lige så stille.

„Hvorfor?"

„Det er det problem jeg står overfor, hvad nu, hvis det du lærer mig er sandt?"

„Det er det."

„Mark, det kan ikke være rigtigt. Så ville Gud have fortalt det til flere mennesker. Hvor mange sidste dages hellige er der?"

„Fem millioner."

„Og disse fem millioner har ret, mens alle andre har uret?"

„Præstedømmet er gengivet."

„Jeg ved godt at det er det du tror på."

„Hvad er der så galt?" spurgte han hende.

„Hvad er det egentlig der bekymrer dig?"

„O.K., jeg skal sige dig det. Min mor.

„Hvad nu med min mor? Skal hun fordømmes fordi hun aldrig har hørt om Joseph Smith?"

Hele sidste nat lå jeg og spekulerede på min mor. Hun er død."

„Det gør mig ondt."

„Også mig," sagde hun og kæmpede for at holde tårerne tilbage. Mens hun sad og prøvede at samle sig sammen tog hun et lille, gyldent blad op fra jorden og undersøgte det.

„Min mor var et godt menneske, min far og mor var hengivne kristne. Men det var jeg ikke. Da jeg var 14 år gjorde jeg oprør imod dem. Jeg gjorde alt hvad jeg kunne for at såre dem. Da jeg var 17 løb jeg hjemmefra. Jeg tog til Californien og boede sammen med nogle andre piger som også var løbet hjemmefra. Jeg var ret flippet.

En dag tog jeg sammen med én af de andre piger hen for at høre en præst tale. Vi tog nærmest derhen for sjov, men da han talte blev mit hjerte blødgjort og al min bitterhed forlod mig. Jeg afgav et løfte om at hellige hele mit liv til Jesus. Så snart jeg havde sparet penge nok op ville jeg tage en bus hjem.

Hele vejen hjem i bussen tænkte jeg på hvor glade min mor og far ville blive, når de så at jeg endelig havde accepteret Jesus som min Frelser. Da jeg kom hjem opdagede jeg at min mor var død fire uger før. Hun så aldrig at jeg var blevet kristen. Familien blev aldrig forenet."

Hun gav slip på bladet og lod det falde til jorden. „Hvad nu med min mor? Skal hun fordømmes fordi hun aldrig har hørt om Joseph Smith?"

Han tog fat i sin Bibel samt sin tre-i-én — Mormons Bog, Lære og Pagter og Den kostelige Perle.

„Har du svaret?" spurgte hun og blev overrasket da hun så han smilede.

„Det smukkeste svar i verden," sagde han og slog op i Den kostelige Perle.

Om eftermiddagen fandt de en sti i skoven og gik ad den i lang tid. De talte om mange ting, både store og små, men en gang mens de spadserede vendte hun sig om imod ham og spurgte om de ikke godt kunne tale om Frelseren, og det var som om de to mennesker gik sammen og vekslede nyheder om en kær ven som de ikke havde set i lang tid. De fortalte hver især om minder og oplevelser de havde haft med denne ven. Sara fortalte om hans mission med at bringe frelse til verden og hans kærlighed, selv til syndere. Mark fortalte om hvordan han viste sig for Joseph Smith og andre profeter og at han talte til en profet i vore dage. Da han sagde farvel til hende ved skolen sagde hun: „Mark, jeg er nødt til at fortælle min far at jeg lærer om SDH-kirken. Det skylder jeg ham."

Søndag aften fik hun sin anden missionærlektie.

Tirsdag aften hentede Mark hende ved biblioteket da det lukkede og de kørte hen til et cafeteria på hovedvejen for at få lidt at spise. Hun virkede meget stille og lidt anspændt mens han kørte.

Da serveringsdamen kom for at spørge hvad de ønskede skyndte Sara sig at sige: „Jeg vil gerne have en kop kaffe." □

[Fortsættes næste måned]

Fællesskab og kommunikation Vidnesbyrdets magt

Margaret Hoopes

For et par år siden kom én som ikke var medlem af kirken til Brigham Young universitetet for at arbejde på sin doktorgrad. Hun blev interesseret i de sidste dages helliges levevis og brugte en masse af sin tid på at lægge mærke til kirkens medlemmer. Det mest imponerende hun oplevede, sagde hun til mig, var når hun deltog i et møde for studenterne hvor én af generalautoriteterne talte. „Jeg har aldrig været et sted hvor så mange mennesker troede på det samme," fortalte hun. „Jeg kunne *fornemme* noget som jeg aldrig før havde oplevet. Jeg kunne føle kraften i deres tro."

Jeg kender imidlertid en anden kvinde som er aktivt medlem af kirken. For hende var vidnesbyrdmøderne en lidelse. De gjorde hende nervøs og irriteret og ved slutningen af et sådant møde var hun deprimeret. Vi blev senere klar over at forklaringen på dette lå i hendes personlige tilværelse, og det var grunden til at den koncentrerede, åndelige kraft i disse møder fik hende til at føle sig yderst utilpas.

Og så er der det jeg selv har oplevet, som mange af kirkens medlemmer formodentlig også har oplevet. På et bestemt tidspunkt i mit liv syntes jeg at alting gik galt for mig — ikke blot åndeligt, men socialt, professionelt og personligt. Jeg forsøgte at blive en superlærer, superrådgiver, superadministrator, og intet af det lykkedes særlig godt for mig. Jeg blev såret og udmattet og jo mere jeg forsøgte jo værre gik det. Jeg kunne mærke det på mine bønner, når jeg bad var det som om der kom en tyk mur imellem mig og Ånden, indtil selve tanken om at forsøge at bryde den ned var udmattende. Så skete det, som det så ofte før er sket, det var et vidnesbyrdmøde der reddede mit åndelige liv. Da jeg kom ind i kirken følte jeg mig stadig isoleret, følelseskold og træt. Men jeg havde tilstrækkelig selv-

disciplin til at lytte. Jeg hørte hvordan folk bar vidnesbyrd om at deres bønner var blevet besvaret. Jeg hørte folk fortælle at de vidste at Herren elskede dem. Jeg hørte folk sige at de vidste at Kristus var en realitet som arbejdede i deres liv. Og jeg mærkede hvordan isolationen smeltede omkring mig. Jeg gik derfra i harmoni med deres vidnesbyrd og det rørte mit eget vidnesbyrd.

I alle disse tilfælde var det centrale selve vidnesbyrdets magt, en samlet, åndelig magt som er kernen i ethvert vidnesbyrdmøde hvor Helligånden er til stede. Jeg tror at denne magt eller kraft kommer ud fra det løfte som Herren gav sine disciple: „Thi vor to eller tre er forsamlede om mit navn, der er jeg midt iblandt dem." [Matt. 18:20].

Som sidste dages hellig forstår jeg hvilken indflydelse Helligånden har på en gruppe mennesker der bærer vidnesbyrd for hinanden. Som professionel rådgiver kan jeg pege på noget i vidnesbyrdet i sig selv som får denne gode kraft til at virke.

For det første føler folk sig trygge til et godt vidnesbyrdmøde, de føler sig afholdt og de føler en gensidig tillid. Min erfaring som rådgiver har vist mig at når folk har sådanne følelser for andre i lokalet, så sker der noget ekstraordinært. Så kan de udforske deres egne følelser mere dybt og opfatte dem mere nøjagtigt. De er i stand til mere åbent at fortælle om sådanne opdagelser. Og det vigtigste af det hele, de *lærer* hurtigere. Når det drejer sig om rådgivning bliver opdagelserne i reglen rettet mod en kundskab om en selv. Til vidnesbyrdmøderne lærer man desuden om sit evige jeg i forbindelse med evangeliets plan.

For det andet skaber vidnesbyrdmøder *fællesskab* med næsten fremmede mennesker — mennesker som måske kun kender hinanden af udseende eller fordi de har hørt dem sige noget. Ethvert personligt vidnesbyrd bidrager til et åndeligt fællesskab i lokalet, hvad enten det bæres eller næres i hjertet. Dette i sig selv gør det anderledes end andre gruppemøder, hvor stilheden måske betragtes som noget usikkert eller endda fjendtligt. Til et vidnesbyrdmøde virker tavsheden som en støtte, for alle som lytter og deltager i Ånden. Udvekslingen af fælles værdier og ønsket om at forpligte sig giver styrke og varme.

Vidnesbyrd giver Helligånden en mulighed for at vidne for os om at de oplysninger der overbringes er sande. De hjælper os til at se vores forbindelse med hinanden og med Gud og til at føle os ansvarlige for vore søskende. De hjælper os også til at motivere os til at være værdige til dette broderfællesskab og søsterfællesskab, når vi giver udtryk for vore personlige svagheder og hvordan vi ønsker at leve et rent liv. Vi længes efter at være mere med i fællesskabet, fordi vi kan fornemme at vi hører til i dette åndelige fællesskab. Jeg har sjældent følt mig mere motiveret til at omvende mig end når jeg har hørt folk i mit ward bære ydmyge vidnesbyrd om den hjælp de har modtaget til at løse deres problemer og den kærlighed de føler for Frelseren og hele forsamlingen. I den sidste ende vil oplevelser som disse styrke vort ønske om at opnå det fulde fællelsskab som vi fornemmer når vi er forenede med vor himmelske Fader.

Jeg husker hvordan en veninde fortalte mig om de to ward hun holdt mest af. I begge tilfælde begyndte hendes

stærke tilhørsforhold til wardet under det første vidnesbyrdmøde hun deltog i der. Det første ward var et studenterward i Seattle i Washington. Alle var lige vendt hjem fra sommerferie. En af pigerne der bar vidnesbyrd havde undersøgt kirken om foråret, så var hun taget hjem og blevet døbt der. Da hun talte om sin dåb og bar sit vidnesbyrd for de tilstedeværende gik en bølge af glæde gennem hele forsamlingen. Jeg vidste ikke engang hvad hun hed, men jeg blev opløftet og følte den samme glæde. Da nogle af de senere talere fortalte om deres kærlighed til hende, følte jeg den samme kærlige udstråling.

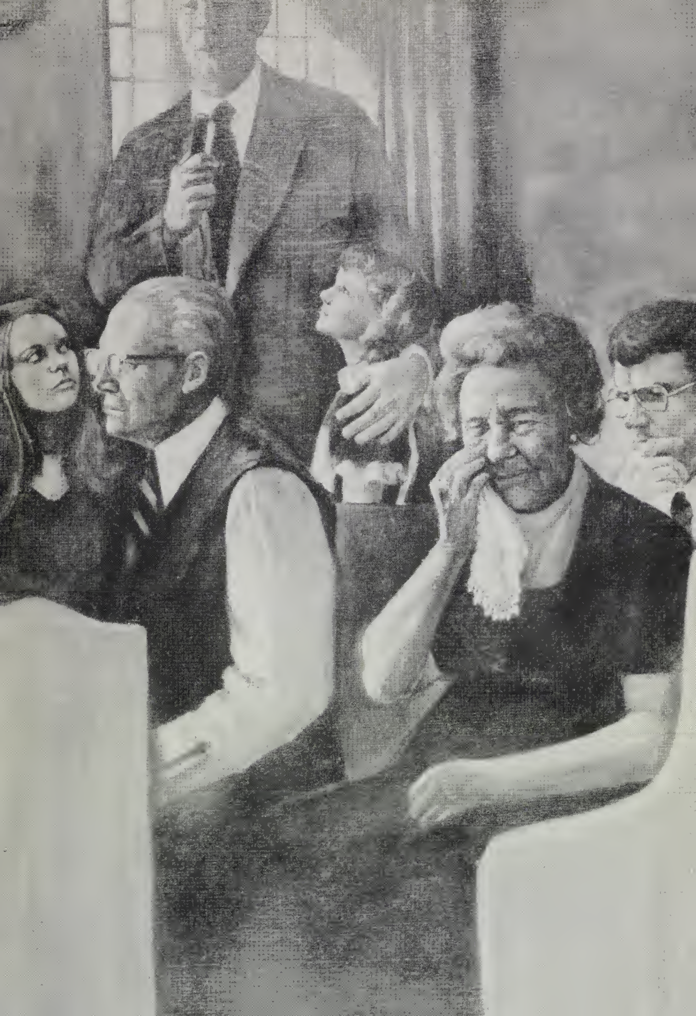
Det andet ward var i Salt Lake City, hvor jeg hørte nogle diakoner undskylde noget forkert de havde gjort, hvorpå deres lærere og biskoprådet udtrykte tillid til dem og viste dem deres påskønnelse. Hele wardet var interesseret i disse drenge. „Det er meget morsomt," tilføjede hun tænksomt, „jeg var fremmed, men jeg følte mig som én af dem."

Når et menneske bærer sit vidnesbyrd, så får han eller hun ny styrke og åndelig kraft. Jeg tror at dette sker fordi man skal finde ord til at give udtryk for sin tro, og på den måde bliver de mere virkelige for os. Når du fortæller én eller anden hvor stor pris du sætter på dine forældre, så vil dette automatisk forstærke disse følelser. Og når du gennemtænker hvad du kan sige, så sætter du begreberne i fokus. Jeg har somme tider mødt mennesker som virkelig havde brug for at give udtryk for positive følelser i ord, for at Helligånden kunne erklære dem for gyldige. Det kan blive én af de mest oplivende oplevelser du får i dit liv at fornemme vidnesbyrdet om at det du siger virkelig er sandt. Når man fremsætter sit vidnesbyrd offentligt vil man derfor ofte få en betydelig indsigt i evangeliet.

Vi har brug for den tid der går til vidnesbyrdmøder fordi det tager tid at udvikle stærke, åndelige følelser. Når vi taler om vore følelser vil vi rette vores opmærksomhed imod dem længe nok til at vi kan se hvor vigtige de er for os. Når vi gentagne gange bærer vort vidnesbyrd vil det betyde at det vi ved og føler lettere kommer op til overfladen og bliver en bevidst del af os.

Ud over at vi lærer noget om os selv, så lærer vi også noget om andre. Jeg husker en laurbærpigeleder som var meget mismodig fordi hendes piger virkede så apatiske og tankeløse i deres indstilling. Men til et vidnesbyrdmøde bar tre eller fire af dem oprigtigt deres vidnesbyrd om Frelserens betydning i deres liv. Det ændrede den negative indstilling denne lærer havde dannet sig. Jeg kan huske et andet vidnesbyrdmøde for et par måneder siden hvor en søster, som jeg ikke kender særlig godt, fortalte hvordan hun havde overvundet et personligt problem og takkede Herren fordi han havde vist hende hjælpekilderne så hun kunne gøre det. Jeg forstod hvad hun sagde og jeg fik et stærkt ønske om at lære hende bedre at kende. Hvis jeg ikke havde genkendt dette åndelige slægtskab vi havde, så var jeg formodentlig ikke blevet klar over hvor rigt et venskab med hende kunne blive.

Alle disse kendsgerninger hjælper os til at bedømme hvilken kraft der ligger i vidnesbyrdmøderne. Jeg husker at jeg har læst en tale som præsident Spencer W. Kimball har holdt til nogle missionærer, mens han var medlem af De tolvs Råd.

Han talte om hvor vigtigt det er at bære sit vidnesbyrd og sagde:

„Se, disse vidnesbyrd som vi bærer er ikke noget fremmedartet eller aparte som kun vi gør. Det er noget fundamentalt i kirken ... Jeg husker at jeg som barn bar mit vidnesbyrd i primary og søndagsskolen. Det er noget grundlæggende. Det er vigtigt ... Der er kritikere som siger at det er dumt at lade små børn bære deres vidnesbyrd og at de ikke kan vide at kirken er sand. Deres kundskab er utvivlsomt begrænset. Men de kan have følelser, og vidnesbyrd er følelser, ikke bare en række kendsgerninger. Vidnesbyrd kommer fra hjertet. Og som sådan bliver de noget fundamentalt ... Alle i kirken har vidnesbyrd. Når vi samler en gruppe missionspræsidenter så bærer vi vort vidnesbyrd, og næsten hvor som helst en lille gruppe medlemmer kommer sammen, formelt eller uformelt, så bærer de deres vidnesbyrd.

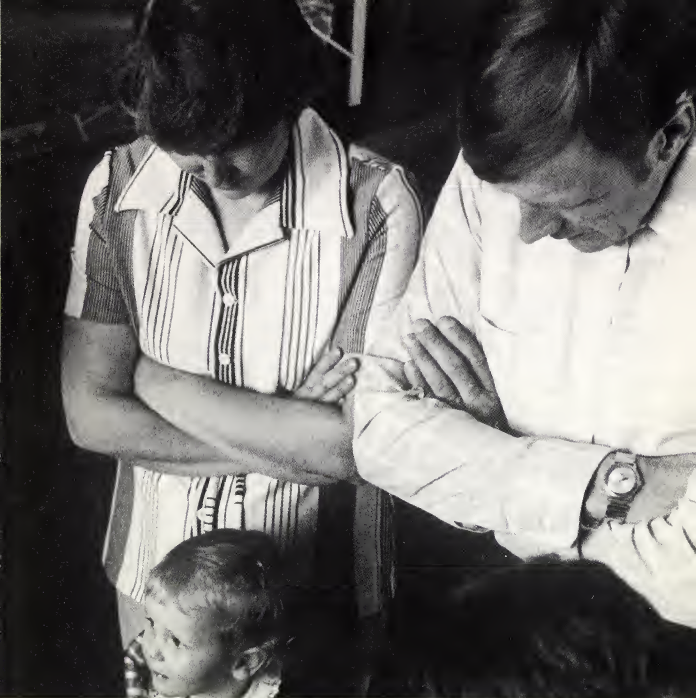
Vi i De tolvs Råd bærer vidnesbyrd derhjemme. Vi afholder vidnesbyrdmøder hvert kvartal. Vi tolv, eller så mange af os som ikke bor alt for langt fra kirkens hovedkvarter, tager til templet tidligt om morgenen ... op til vort lokale på fjerde sal. I dette lokale står 12 læderbetrukne stole. De er meget gamle. Jeg tror at der har siddet apostle på dem i mindst et halvt århundrede. Læderet er slidt, men de gamle stole er stadig gode at sidde i. De står i en halvcirkel. Vi har vores sekretær med. Præsident Joseph Fielding Smith [der dengang var præsident for De Tolv] sidder ved den ene ende og det yngste medlem sidder ved den anden. Vi sidder i hesteskoform. Vi synger. Bror Harold B. Lee spiller orgel eller også leder han sangen, mens jeg spiller orgel. Vi har et lille orgel som vi pumper med fødderne. Vi beder meget oprigtigt om Herrens Ånd vil være med os, og så hører vi til mindste detalje referaterne fra vort sidste møde. Det tager omkring 15 eller 20 minutter at læse referatet [og det] er betagende. Så hører vi igen de vidnesbyrd vi hørte brødrene bære for tre måneder siden.

Så rejser præsident Smith sig i reglen op med sine bøger i hånden og åbner skriftens ord for os, jeg tror næsten som Herren gjorde for de to mænd der var på vej til Emmaus ...

Vi har fastet, de to af os administrerer nadveren og deler den om til hinanden. Og så begynder vidnesbyrderne. Vi er kun os tolv og vi bruger tre af fire timer til at bære vidnesbyrd for hinanden. Jeg nævner det for at I kan vide at det er noget fundamentalt [at bære vidnesbyrd] og at det er en vigtig del af kirkens program. Hvis de tolv har brug for at bære vidnesbyrd for hinanden og udtrykke deres taknemlighed til Herren, så har missionærerne også brug for det, for at få støtte, blive opløftet og inspireret af dem, og for at holde deres ild brændende. Vi synger igen, og beder og så går vi i gang med vores almindelige pligter.

Vi har også et andet vidnesbyrdmøde hvert halve år, det er om torsdagen før generalkonferencen. Alle generalautoriteterne er til stede ... i Det øverste Præsidentskabs og De Tolvs lokale i templet. Øverst i lokalet står en stol hvor præsidenten sidder. Der sidder aldrig nogen anden i den stol, undtagen Herrens profet. Skønt hans rådgivere leder mødet når han ikke er der, så sidder de altid på deres egne stole ...

Nadveren bliver administreret af to af brødrene, [vi har fastet] det er gerne

to af De Tolv. Så bærer vi vore vidnesbyrd. Patriarken, én fra biskoprådet, én fra De halvfjerds' Råd . . . én eller flere af De Tolv og alle tre fra præsidentskabet, bærer deres vidnesbyrd. Det er en herlig oplevelse når vore vidnesbyrd afrundes af Herrens profets vidnesbyrd. At høre ham stå der og sige: ,Jeg ved at det er sandt. Jeg ved at Herren svarer. Han har åbenbaret sit sind og sin vilje til os.' Så siger jeg at det er noget man husker. Jeg nævner dette for at I ikke skal tro at det er noget ubetydeligt eller en tilfældighed at vi bærer vidnesbyrd . . . det hører med til kirkens program. Det er noget magtfuldt og stort . . . det er organisationens og kirkens livsblod." [*The Berlin Spirit,* januar 1962].

Det er ikke alle vidnesbyrdmøder der er lige store oplevelser for alle de tilstedeværende. Vi har formodentlig alle været til nogle hvor vi slet ikke har væ-

ret i harmoni. Lad mig nævne et par problemer der somme tider kan mindske Åndens indflydelse på vort liv. Det ene er når vi taler *om* vore vidnesbyrd [„Jeg har et vidnesbyrd"] fremfor virkelig at bære sit vidnesbyrd [„Jeg ved at Kristus lever"]. Det kan også hjælpe os at fortælle *hvorfor* vi ved det. Vi kan fortælle om nogle af de særlige ting der er sket for os og som har givet os kundskab.

Det andet problem er distraktion. Jeg har hørt unge forældre der har forsøgt at opdrage på fire sultne børn, som sagde at de ikke vidste hvad de skulle her efter. Til trods for denne udfordring mener jeg bestemt at de bør være der. Jeg tror at Helligåndens gave virker „omkring" dem, selv om de ikke i det øjeblik er i stand til at give deres bidrag.

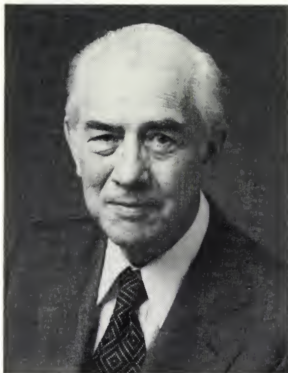
Og selv om vi ikke får de bedste oplevelser til ethvert vidnesbyrdmøde, så bør vi stadig være til stede. Der har været tidspunkter i mit liv hvor jeg ikke selv har været åndelig stærk, men jeg er blevet styrket gennem andres tro. Dette er tilfældet for voksne på tidspunkter hvor de er åndeligt svage, og det gælder børn som endnu ikke er åndeligt modne. Da jeg tog på mission var jeg endnu ikke færdig med at læse Mormons Bog, men jeg kunne ikke nægte at den var sand. Sådanne stærke vidnesbyrd var båret for mig og omkring mig at jeg *vidste* at den var sand. Jeg har aldrig kunnet nægte det. Denne kundskab har givet mig åndelig fornyelse når jeg har haft brug for det.

Men hvis vidnesbyrdmødet ikke virker fuldt ud tilfredsstillende og opbyggende, så lad mig foreslå noget som har hjulpet mig. Fremfor alt, vær til stede. Uanset hvordan du føler dig, hvis du er i stand til at bevæge dig, så tag afsted. For det andet, forbered dig på oplevelsen. Fast og bed. Fast rigtigt, du skal ikke bare nøjes med at afholde dig fra at spise og drikke, men du skal koncentrere alle dine mentale kræfter om Frelseren. Nyd det kendte ved at gå til det gamle kendte sted på det gamle kendte tidspunkt. Der er en stor kraft i gentagelser. Forsøg bevidst at bidrage til den ærbødige atmosfære i kirkebygningen og forsamlingen. Syng de kendte sange i kærlighed og *opmærksomt*. Lyt til bønnerne. Alt dette gør dig opmærksom på dine egne følelser og hjælper dig til at være modtagelig for Frelserens påvirkning. Når så vidnesbyrdene bliver båret må du acceptere de talendes styrke og tro. Sørg for at tage evangeliets kraft til dig og benyt den i dine gøremål. Bliv styrket i sind og ånd. Vi har ret til at modtage en sådan styrke.

Jeg kan huske nogle vidnesbyrdmøder hvor Ånden har været til stede med stor kraft. Jeg har haft nogle ganske særlige oplevelser i forbindelse med møder i meget små forsamlinger i missionsmarken i England — møder hvor alle medlemmerne havde et vidnesbyrd og hungrede efter at dele det. Den renhed og den glæde som disse mennesker følte fornemmer jeg atter hver gang jeg deltager i vidnesbyrdmøder, og så får jeg en formodning om hvordan det må være at være i Frelserens nærhed. Sådanne oplevelser har fået mig til at tro på Frelserens løfte om at han er til stede når vi samles i hans navn. □

Margaret H. Hoopes er børne- og familiepsykolog og professor i familievidenskab ved Brigham Young universitetet.

Ældste Mark E. Petersen død

Den 16. januar afholdtes en begravelseshøjtidelighed i Tabernaklet, for ældste Mark E. Petersen fra De tolv Apostles kvorum, som døde på et hospital i Salt Lake City, d. 11. januar, i en alder af 83 år.

Ældste Petersen døde af en langvarig kræftsygdom. Skønt han havde gennemgået behandlinger, og havde været indlagt på hospital flere gange i de sidste måneder, var han stadig en elskværdig, mild mand, med et varmt hjerte og et venligt smil. På trods af sine problemer med helbredet fortsatte han med at udføre sine pligter i kirken, og dyrke sine personlige interesser. Den dag han døde, var man i færd med at forberede hans seneste bog til udgivelse. Den skulle være begyndelsen til en serie bøger om Mormons Bog.

Ældste Mark E. Petersen havde været medlem af De tolv Apostles kvorum siden april 1944.

I de efterfølgende år rejste han gentagne gange overalt i verden og assisterede i kirkens ledelse. Han arbejdede som leder for kirkens PR-programmer i mange år. Han oprettede mange besøgscentre i forskellige dele af verden. Han organiserede dem som en undervisningshjælp for missionærerne, som bringer besøgende og venner hen for at se udstillingerne.

Han tjente i mange år som medlem af kirkens komité for militærpersoners forhold og som medlem og rådgiver til kirkens musikkomité. I mere end 20 år var han rådgiver for den verdensomspændende hjælpeforening.

Han førte tilsyn med de helliges arbejde i Vesteuropa i mere end 6 år. Hans område omfattede hele Vesteuropa, samt Sydafrika. I denne periode virkede han i området omkring Middelhavet og besøgte medlemmer af kirken på de forskellige amerikanske baser.

Ældste Petersen var journalist det meste af sit liv, og han fungerede i mange lederstillinger i den kirkeejede avis, Deseret News, som han blev senere øverste leder og præsident for. Han arbejdede i mere end 50 år ved denne forlagsvirksomhed, som ud over en daglig avis også omfattede et stort trykkeri.

Han skrev mere end 20 bøger og traktater, herunder nogle af de traktater, som idag bruges af missionærerne overalt i verden. Hans hustru, den afdøde Emma Marr Petersen, skrev selv mere end 12 bøger for børn og unge.

Han overleves af to døtre, tre børnebørn, to oldebørn, en bror og to søstre.

